

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΣΩΜΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ,
ΔΟΜΗΣΗΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ & ΜΕΤΑΛΛΕΙΩΝ
ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Χρόνος Διατήρησης :
Βαθμός Ασφάλειας : Αδιαβάθμητο

Θεσσαλονίκη, 30-09-2015

Αριθ. Πρωτ. : οικ. 14504

Βαθμός Προτεραιότητας : Κοινό

Ταχ. Δ/ση : Αδριανουπόλεως 24
Καλαμαριά Θεσσαλονίκης
Ταχ. Κώδικας : 551 33
Πληροφορίες : Δρ Στ. Μαυρομάτης
Δρ Σ. Χριστοφόρου
Αρ. Τηλεφώνου : 2310 483 228, 31
Αρ. Τηλεομοιοτ. : 2310 483 247
Ηλεκτρον. Δ/ση : epbe@otenet.gr

ΠΡΑΞΗ ΒΕΒΑΙΩΣΗΣ ΠΑΡΑΒΑΣΗΣ
που αφορά στην εταιρεία «ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ
Α.Ε.Μ.Β.Χ.», όπως εκπροσωπείται νόμιμα, για το
Υποέργο Μαύρων Πετρών και εγκαταστάσεων
Μαντέμ Λάκκου των Μεταλλευτικών –
Μεταλλουργικών Εγκαταστάσεων Μεταλλείων
Κασσάνδρας, που βρίσκεται στο Δήμο
Αριστοτέλη του Νομού Χαλκιδικής

Έχοντας υπόψη:

1. Το Ν. 1650/1986 (ΦΕΚ 160 Α'/16-10-86) «Για την Προστασία του Περιβάλλοντος».
2. Το Ν. 3010/2002 (ΦΕΚ 91 Α'/25-04-02) «Εναρμόνιση του Ν. 1650/1986 με τις Οδηγίες 97/11 Ε.Ε. και 96/61 Ε.Ε., διαδικασία οριοθέτησης και ρυθμίσεις θεμάτων για τα υδατορέματα και άλλες διατάξεις».
3. Το Ν. 4014/2011 (ΦΕΚ 209 Α'/21-09-2011) «Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος».
4. Το Ν.4042/2012 (ΦΕΚ 24 Α'/13-02-12) «Ποινική προστασία του περιβάλλοντος – Εναρμόνιση με την Οδηγία 2008/99/ΕΚ – Πλαίσιο παραγωγής και διαχείρισης αποβλήτων – Εναρμόνιση με την Οδηγία 2008/98/ΕΚ – Ρύθμιση θεμάτων Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής».
5. Το άρθρο 9 «Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Περιβάλλοντος» του Ν. 2947/2001 (ΦΕΚ 228 Α'/09-10-01) «Θέματα Ολυμπιακής Φιλοξενίας, Έργων Ολυμπιακής Υποδομής και άλλες διατάξεις».
6. Το Π.Δ. 100/2014 (ΦΕΚ 167 Α'/28-08-2014) «Οργανισμός Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής».
7. Την Κ.Υ.Α. 69269/5387/1990 (ΦΕΚ 678 Β'/25-10-90) «Κατάταξη έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες, περιεχόμενο Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.), καθορισμός περιεχομένου ειδικών περιβαλλοντικών μελετών (Ε.Π.Μ.) και λοιπές συναφείς διατάξεις, σύμφωνα με το Ν.1650/1986».
8. Την Κ.Υ.Α. Η.Π. 11014/703/Φ104/2003 (ΦΕΚ 332 Β'/20-03-03) «Διαδικασία Προκαταρκτικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης και Αξιολόγησης (Π.Π.Ε.Α.) και Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Ε.Π.Ο.) σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν.1650/1986 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 του Ν.3010/2002».
9. Την Κ.Υ.Α. Η.Π. 15393/2332/2002 (ΦΕΚ 1022 Β'/05-08-02) «Κατάταξη δημόσιων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες, σύμφωνα με το άρθρο 3 του Ν.1650/1986 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του Ν.3010/2002».
10. Την Υ.Α. Η.Π. 1958/2012 (ΦΕΚ 21 Β'/13-01-12) «Κατάταξη δημόσιων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και υποκατηγορίες, σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 4 του Ν.4014/21.09.2011 (ΦΕΚ Α'209/2011)».
11. Την Κ.Υ.Α. Η. Π. 50910/2727/2003 (ΦΕΚ 1909 Β'/22-12-03) «Μέτρα και Όροι για τη Διαχείριση των

Στερεών Αποβλήτων. Εθνικός και Περιφερειακός Σχεδιασμός Διαχείρισης»

12. Την Κ.Υ.Α. Η. Π. 13588/725/2006 (ΦΕΚ 383 Β'/28-03-06). «Μέτρα όροι και περιορισμοί για την διαχείριση επικινδύνων αποβλήτων σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 91/689/ΕΟΚ "για τα επικίνδυνα απόβλητα" του Συμβουλίου της 12^{ης} Δεκεμβρίου 1991. Αντικατάσταση της υπ' αριθμ. 19396/1546/1997 κοινής υπουργικής απόφασης "Μέτρα και όροι για την διαχείριση επικινδύνων αποβλήτων" (Β' 604)».
13. Την Κ.Υ.Α. Η.Π. 24944/1159/06 (ΦΕΚ 791 Β'/30-06-2006) «Έγκριση Γενικών Τεχνικών Προδιαγραφών για τη Διαχείριση Επικινδύνων Αποβλήτων σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. Β της υπ' αριθμ. ΗΠ 13588/725/2006 ΚΥΑ 'Μέτρα όροι και περιορισμοί για τη διαχείριση επικινδύνων αποβλήτων' (Β383) και σε συμμόρφωση με τις διατάξεις του άρθρου 7 (παρ.1) της οδηγίας 91/156/ΕΚ του Συμβουλίου της 18^{ης} Μαρτίου 1991».
14. Την Κ.Υ.Α. 8668/07 (ΦΕΚ 287 Β'/02-03-2007) «Έγκριση Εθνικού Σχεδιασμού Διαχείρισης Επικινδύνων Αποβλήτων (ΕΣΔΕΑ), σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. Α της υπ' αριθμ. ΗΠ 13588/725/2006 ΚΥΑ 'Μέτρα όροι και περιορισμοί για τη διαχείριση επικινδύνων αποβλήτων' (Β383) και σε συμμόρφωση με τις διατάξεις του άρθρου 7 (παρ.1) της οδηγίας 91/156/ΕΚ του Συμβουλίου της 18^{ης} Μαρτίου 1991. Τροποποίηση της υπ' αριθμ. ΗΠ 13588/725/2006 ΚΥΑ 'Μέτρα όροι και περιορισμοί για τη διαχείριση επικινδύνων αποβλήτων' (Β383) και της υπ' αριθμ. 24944/1159/06 ΚΥΑ «Έγκριση Γενικών Τεχνικών Προδιαγραφών για τη Διαχείριση Επικινδύνων Αποβλήτων (Β791)».
15. Την Α.Π.: οικ.132496/3628/05-10-2005, Εγκύκλιο «Σύνταξη Διαχειριστικών Σχεδίων Αποβλήτων από τις βιομηχανίες», της Δ/σης Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.
16. Την Α.Π.: οικ.172509/4266/02-10-2007, Εγκύκλιο «Σύνταξη Διαχειριστικών Σχεδίων Αποβλήτων», της Δ/σης Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.
17. Την Α.Π.: οικ.149023/1799/30-03-2010, Εγκύκλιο «Αποστολή Ετήσιας Έκθεσης Παραγωγού Αποβλήτων (ΕΕΠΑ) για το έτος 2009», της Δ/σης Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού του Υ.Π.Ε.Κ.Α.
18. Το Π.Δ. 82/2004 (ΦΕΚ 64 Α'/02-03-04). «Μέτρα, όροι και πρόγραμμα για την εναλλακτική διαχείριση των Αποβλήτων Λιπαντικών Ελαίων» που αντικατέστησε την ΚΥΑ 98012/2001/1996 (ΦΕΚ 40 Β'/96) «Καθορισμός μέτρων και όρων για τη διαχείριση των χρησιμοποιημένων ορυκτελαίων».
19. Το Ν. 3199/2003 (ΦΕΚ 280 Α'/09-12-03) «Προστασία και διαχείριση των υδάτων-Εναρμόνιση με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23^{ης} Οκτωβρίου 2000».
20. Την Κ.Υ.Α. 43504/2005 (ΦΕΚ 1784 Β'/20-12-05) «Κατηγορίες αδειών χρήσης υδάτων και εκτέλεσης έργων αξιοποίησης τους, διαδικασία έκδοσης, περιεχόμενο και διάρκεια ισχύος αυτών».
21. Την Κ.Υ.Α. 146896/2014 (ΦΕΚ 2878 Β'/27-10-14) «Κατηγορίες αδειών χρήσης και εκτέλεσης έργων αξιοποίησης υδάτων. Διαδικασία και όροι έκδοσης των αδειών, περιεχόμενο και διάρκεια ισχύος τους και άλλες συναφείς διατάξεις».
22. Το Ν. 2939/2001 (ΦΕΚ 179 Α'/06-08-01) «Συσκευασίες και εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων-Ίδρυση Εθνικού Οργανισμού Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και Άλλων Προϊόντων (Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.) και άλλες διατάξεις».
23. Το Π.Δ. 82/2004 (ΦΕΚ 64 Α'/02-03-04). «Μέτρα, όροι και πρόγραμμα για την εναλλακτική διαχείριση των Αποβλήτων Λιπαντικών Ελαίων» που αντικατέστησε την ΚΥΑ 98012/2001/1996 (ΦΕΚ 40 Β'/96) «Καθορισμός μέτρων και όρων για τη διαχείριση των χρησιμοποιημένων ορυκτελαίων».
24. Την ΚΥΑ 41624/2057/Ε103 (ΦΕΚ 1625 Β'/11-10-10) «Μέτρα, όροι και πρόγραμμα για την εναλλακτική διαχείριση των χρησιμοποιημένων ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών...»
25. Την Υ.Α. Δ7/Α/οικ.12050/2223/2011 (ΦΕΚ 1227Β'/14.6.2011) του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής που αφορά στον «Κανονισμό Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών (Κ.Μ.Λ.Ε.)».
26. Την ΚΥΑ 39624/2209/Ε103/2009 (ΦΕΚ 2076 Β'/25-09-2009) «Μέτρα, όροι και περιορισμοί για τη διαχείριση των αποβλήτων της εξορυκτικής βιομηχανίας, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2006/21/ΕΚ της 15ης Μαρτίου 2006 'σχετικά με τη διαχείριση των αποβλήτων της εξορυκτικής βιομηχανίας και την τροποποίηση της οδηγίας 2004/35/ΕΚ' του Συμβουλίου της 15ης Μαρτίου 2006».
27. Την υπ' αριθμ. 2009/359/ΕΚ Απόφαση της Επιτροπής της 30ης Απριλίου 2009 «για τη

- συμπλήρωση του ορισμού των αδρανών αποβλήτων κατ' εφαρμογή του άρθρου 22 παράγραφος 1 στοιχείο στ) της οδηγίας 2006/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη διαχείριση των αποβλήτων της εξορυκτικής βιομηχανίας».
28. Την υπ' αριθμ. 2009/360/ΕΚ Απόφαση της Επιτροπής της 30ης Απριλίου 2009 «για τη συμπλήρωση των τεχνικών απαιτήσεων όσον αφορά το χαρακτηρισμό αποβλήτων, τις οποίες ορίζει η οδηγία 2006/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη διαχείριση των αποβλήτων της εξορυκτικής βιομηχανίας».
 29. Το Π.Δ. 405/1996 (ΦΕΚ 272Α'/16-12-96) «Κανονισμός φόρτωσης, εκφόρτωσης, διακίνησης και παραμονής επικίνδυνων ειδών σε λιμένες και μεταφορά αυτών δια θαλάσσης».
 30. Την ΚΥΑ 40955/4862/2013 (ΦΕΚ 2514Β'/07-10-2013) «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2012/45/ΕΕ...σχετικά με τις εσωτερικές μεταφορές επικίνδυνων εμπορευμάτων».
 31. Την υπ' αριθμ. 96400/85 (ΦΕΚ573 Β'/24-09-85) Απόφαση Νομάρχη Χαλκιδικής «Περί των όρων διάθεσης λυμάτων και υγρών βιομηχανικών αποβλήτων σε φυσικούς αποδέκτες του Νομού Χαλκιδικής».
 32. Την Κ.Υ.Α. 51354/2641/Ε103/2010 (ΦΕΚ 1909/Β'/08-12-2010) περί «Καθορισμού Προτύπων Ποιότητας Περιβάλλοντος (ΠΠΠ) για τις συγκεντρώσεις ορισμένων ρύπων και ουσιών προτεραιότητας στα επιφανειακά ύδατα, ..., καθώς και για τις συγκεντρώσεις ειδικών ρύπων στα εσωτερικά επιφανειακά ύδατα και άλλες διατάξεις».
 33. Την Κ.Υ.Α. οικ. 4859/726/2001 (ΦΕΚ 253/Β'/09-03-2001) περί «Μέτρων και περιορισμών για την προστασία του υδατικού περιβάλλοντος από απορρίψεις και ειδικότερα καθορισμού οριακών τιμών ορισμένων επικίνδυνων ουσιών που υπάγονται στον Κατάλογο ΙΙ της οδηγίας 76/464/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 4ης Μαΐου 1976».
 34. Την Κ.Υ.Α. 5673/400/97 (ΦΕΚ 192 Β'/14-03-1997) «Μέτρα και όροι για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων».
 35. Την Α.Π. οικ.201745/26-07-11 ΚΥΑ ΕΠΟ «Έγκριση Περιβαλλοντικών Όρων για τα έργα α) «ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΕΣ- ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΜΕΤΑΛΛΕΙΩΝ ΚΑΣΣΑΝΔΡΑΣ» και β) «ΑΠΟΜΑΚΡΥΝΣΗ, ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ & ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΩΡΟΥ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΠΑΛΑΙΩΝ ΤΕΛΜΑΤΩΝ ΟΛΥΜΠΙΑΔΑΣ» της εταιρείας «ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ Α.Ε.Μ.Β.Χ.» στο Νομό Χαλκιδικής της ΕΥΠΕ του ΥΠΕΚΑ.
 36. Την Α.Π. 7633/29-03-2012 Απόφαση του Γ.Γ. της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας- Θράκης παραχώρησης κατά χρήση και κατά κυριότητα δημοσίου δάσους στην εταιρεία «ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ Α.Ε.».
 37. Την Α.Π. Δ8-Α/Φ.7.49.13/16547/4496/07-09-2005 «Έγκριση τεχνικής μελέτης της εκμετάλλευσης του μεταλλείου «Μαύρων Πετρών» περιοχής δ.δ. Στρατωνίκης του δήμου Σταγίρων-Ακάνθου νομού Χαλκιδικής» της Δ/σης Μεταλλευτικών & Βιομηχανικών Ορυκτών του ΥΠΑΝ, με διάρκεια ισχύος όση και της Α.Π. οικ.143088/11.04.2005 ΚΥΑ ΕΠΟ (31-07-2012).
 38. Την Α.Π. Δ8-Α/Φ.7.49.13/23513/4582/21-12-2012 «Έγκριση τροποποιητικής τεχνικής μελέτης εκμετάλλευσης του Μεταλλείου Μαύρων Πετρών – υποέργο «Μαύρων Πετρών και Εγκαταστάσεων Μαντέμ Λάκκου» του έργου «Μεταλλευτικές – Μεταλλουργικές Εγκαταστάσεις Μεταλλείων Κασσάνδρας» της εταιρείας Ελληνικός Χρυσός Α.Ε.Μ.Β.Χ. στο Δ. Αριστοτέλη, Π.Ε. Χαλκιδικής» της Δ/σης Μεταλλευτικών & Βιομηχανικών Ορυκτών του ΥΠΕΚΑ, με διάρκεια ισχύος όση και η Α.Π. οικ.201745/26-07-11 ΚΥΑ ΕΠΟ.
 39. Την Α.Π. Δ8-Α/Φ.7.49.13/22849/4170/20-12-2013 Απόφαση με εντολή Υφ. Π.Ε.Κ.Α. «Έγκριση Προσαρτήματος 4: «ΤΕΧΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΧΩΡΟΥ ΑΠΟΘΕΣΗΣ ΚΟΚΚΙΝΟΛΑΚΚΑ» της Τεχνικής Μελέτης του υποέργου «Μεταλλευτικές Εγκαταστάσεις Ολυμπιάδας» του έργου «Μεταλλευτικές – Μεταλλουργικές Εγκαταστάσεις Μεταλλείων Κασσάνδρας» της εταιρείας Ελληνικός Χρυσός Α.Ε.Μ.Β.Χ στο Δ. Αριστοτέλη, Π.Ε. Χαλκιδικής» της Δ/σης Μεταλλευτικών & Βιομηχανικών Ορυκτών.
 40. Την Α.Π. 104351/15-07-1988 Απόφαση Νομάρχη «Χορήγηση οριστικής άδειας διάθεσης των αποβλήτων της μεταλλευτικής στοάς 53 των Μεταλλείων Κασσάνδρας της Α.Ε.Ε.Χ.Π. και

Λιπασμάτων στον όρμο Στρατωνίου» του Τμήματος Υγιεινής της Νομαρχίας Χαλκιδικής.

41. Την Α.Π. 024/1361/09-11-2010 Απόφαση Νομάρχη «Οριστική Άδεια Επεξεργασίας & Διάθεσης Υγρών Αποβλήτων για τη νέα μονάδα κατεργασίας των νερών μεταλλείων στις Μεταλλευτικές Εγκαταστάσεις Στρατωνίου, Ν. Χαλκιδικής» της Δ/σης Περιβάλλοντος της Ν. Α. Χαλκιδικής.
42. Την από 04-10-2012 έκθεση αυτοψίας επιθεωρητών του Τ.Β.Ε. της Ε.Υ.Ε.Π.
43. Την από 11-10-2012 έκθεση αυτοψίας επιθεωρητών του Τ.Β.Ε. της Ε.Υ.Ε.Π.
44. Το από 18-12-2012 διαβιβαστικό της εταιρείας, με το οποίο υποβλήθηκαν στοιχεία που ζητήθηκαν κατά την αυτοψία στις 04 και 11-10-2013 (Α.Π. 2038/21-12-2012 του Τ.Β.Ε. της Ε.Υ.Ε.Π.)
45. Την από 20-09-2013 έκθεση αυτοψίας επιθεωρητών του Τ.Β.Ε. της Ε.Υ.Ε.Π.
46. Την από 22 και 23-10-2013 έκθεση αυτοψίας επιθεωρητών του Τ.Β.Ε. της Ε.Υ.Ε.Π.
47. Το Α.Π.: Χ/ΣΤΡ/1394/08-10-2013 διαβιβαστικό της εταιρείας, με το οποίο υποβλήθηκαν στοιχεία που ζητήθηκαν κατά την αυτοψία στις 20-09-2013 (Α.Π. 1399/10-10-2013 του Τ.Β.Ε. της Ε.Υ.Ε.Π.)
48. Το Α.Π. οικ. 1467/25-10-2013 έγγραφο του ΤΒΕ της ΕΥΕΠ σχετικά με την εκτέλεση εργασιών στο χώρο απόθεσης αποβλήτων του Κοκκινόλακκα.
49. Την Α.Π.: Α1983/11-11-2013 απάντηση της εταιρείας στο Α.Π. οικ. 1467/25-10-2012 έγγραφο του ΤΒΕ της ΕΥΕΠ (Α.Π. 1515/11-11-2013 του Τ.Β.Ε. της Ε.Υ.Ε.Π.).
50. Το Α.Π. Δ8-Α/Φ.7.49 13/20587/3790/15-11-2013 έγγραφο της Διεύθυνσης Μεταλλευτικών και Βιομηχανικών Ορυκτών σχετικά με την εκτέλεση εργασιών στο χώρο απόθεσης αποβλήτων του Κοκκινόλακκα (Α.Π. 1575/22-11-2013 του ΤΒΕ της ΕΥΕΠ).
51. Το Α.Π. Α1991/26-11-2013 έγγραφο της εταιρείας σχετικά με την επανέναρξη εργασιών στο χώρο απόθεσης αποβλήτων του Κοκκινόλακκα (Α.Π. 1591/27-11-2013 του ΤΒΕ της ΕΥΕΠ).
52. Το Α.Π. οικ. 1591/29-11-2013 έγγραφο του ΤΒΕ της ΕΥΕΠ σε συνέχεια του ανωτέρω σχετικού της εταιρείας.
53. Το Α.Π. Δ8-Α/Φ.7.49 13/21798/3979/28-11-2013 έγγραφο της Διεύθυνσης Μεταλλευτικών και Βιομηχανικών Ορυκτών σχετικά με την εκτέλεση εργασιών στο χώρο απόθεσης αποβλήτων του Κοκκινόλακκα (Α.Π. 1601/02-12-2013 του ΤΒΕ της ΕΥΕΠ).
54. Το Α.Π. 3294/04-12-2013 έγγραφο της Επιθεώρησης Μεταλλείων Βορείου Ελλάδος σχετικά με την απαγόρευση εκτέλεσης εργασιών στο χώρο απόθεσης αποβλήτων του Κοκκινόλακκα.
55. Το Α.Π. 66770/10-12-2013 έγγραφο του Τμ. Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων του ΥΠΕΚΑ σχετικά με την εκτέλεση εργασιών στο χώρο απόθεσης αποβλήτων του Κοκκινόλακκα (Α.Π. 1714/27-12-2013 του ΤΒΕ της ΕΥΕΠ).
56. Το Α.Π. 1570/17-01-2014 έγγραφο του Τμ. Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων του ΥΠΕΚΑ σχετικά με την πιστοποίηση του φορέα, σύμφωνα με την ΚΥΑ 24944/2006 (Α.Π. 64/20-01-2014 του ΤΒΕ της ΕΥΕΠ).
57. Το Α.Π. 64/29-01-2014 έγγραφο του ΤΒΕ της ΕΥΕΠ προς το ΕΣΥΔ σχετικά με την πιστοποίηση φορέα, σύμφωνα με την ΚΥΑ 24944/2006.
58. Το Α.Π. 615/07-02-2014 έγγραφο του Εθνικού Συστήματος Υποδομών Ποιότητας - ΕΣΥΔ σχετικά με πιστοποίηση φορέα, σύμφωνα με την ΚΥΑ 24944/2006 (Α.Π. 160/07-02-2014 του ΤΒΕ της ΕΥΕΠ).
59. Το Α.Π. 160/20-02-2014 έγγραφο του ΤΒΕ της ΕΥΕΠ προς το Τμ. Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων του ΥΠΕΚΑ, σχετικά με την πιστοποίηση φορέα, σύμφωνα με την ΚΥΑ 24944/2006.
60. Το Α.Π. ΚΠ/32323/201/14-03-2014 έγγραφο της «Ευρωπαϊκής Εταιρείας Ελέγχων και Πιστοποιήσεων Α.Ε.» σχετικά με πιστοποίηση φορέα, σύμφωνα με την ΚΥΑ 24944/2006 (Α.Π. 352/02-04-2014 του ΤΒΕ της ΕΥΕΠ).
61. Το Α.Π. 352/07-04-2014 έγγραφο του ΤΒΕ της ΕΥΕΠ προς το Τμ. Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων του ΥΠΕΚΑ, σχετικά με την πιστοποίηση φορέα, σύμφωνα με την ΚΥΑ 24944/2006.
62. Το Α.Π. 21041/1967/16-10-2014 έγγραφο του Τμ. Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων του ΥΠΕΚΑ σχετικά με την πιστοποίηση του φορέα, σύμφωνα με την ΚΥΑ 24944/2006 (Α.Π. 1173/17-10-2014 του ΤΒΕ της ΕΥΕΠ).
63. Την από 16-11-2013 έκθεση αυτοψίας επιθεωρητών του ΤΒΕ της ΕΥΕΠ στο λιμένα Θεσσαλονίκης.
64. Το Α.Π. οικ. 1428/02-12-2013 έγγραφο του ΤΒΕ της ΕΥΕΠ «Διαβίβαση δικογραφίας μετά από προκαταρκτική εξέταση, σε εκτέλεση της Α.Β.Μ. Α2013/9885 παραγγελίας της Εισαγγελέως

Πρωτοδικών Θεσσαλονίκης, σχετικά με διαρροή τοξικών υλικών στον λιμένα Θεσσαλονίκης»

65. Το Α.Π. οικ.834/19-06-2013 έγγραφο - ερώτημα του ΤΒΕ της ΕΥΕΠ σχετικά με τα όρια διάθεσης υγρών αποβλήτων της δραστηριότητας.
66. Το ΑΠ: 191195/29-11-2013 έγγραφο - απάντηση της ΕΓΥ (ΑΠ: 1610/02-12-2013 του ΤΒΕ/ΕΥΕΠ).
67. Το Α.Π. οικ.1650/10-12-2013 έγγραφο του ΤΒΕ της ΕΥΕΠ προς την ΕΕΕΤΠΟ σχετικά με τα όρια διάθεσης υγρών αποβλήτων της δραστηριότητας.
68. Το Α.Π. 49/17-01-2014 έγγραφο του ΤΒΕ της ΕΥΕΠ προς την εταιρεία σχετικά με τα όρια διάθεσης υγρών αποβλήτων της δραστηριότητας.
69. Το Α.Π. Χ/ΣΤΡ/1458/17-03-2014 έγγραφο της εταιρείας σχετικά με τα όρια διάθεσης υγρών αποβλήτων της δραστηριότητας (Α.Π. 289/20-03-2014 του ΤΒΕ της ΕΥΕΠ).
70. Η από 21-01-2014 έκθεση αυτοψίας επιθεωρητών του ΤΒΕ της ΕΥΕΠ.
71. Τα Α.Π. 64/29-01-2013, Α.Π. 160/20-02-2014 και Α.Π.352/07-04-2014 έγγραφα του ΤΒΕ της ΕΥΕΠ σχετικά με την πιστοποίηση του φορέα, σύμφωνα με την ΚΥΑ 24944/1159/2006.
72. Το από 13-11-2013 email της εταιρείας (Α.Π. 1530/13-11-2013 του ΤΒΕ της ΕΥΕΠ), με το οποίο απεστάλη η Α.Π.7662/24-10-2013 άδεια διαχείρισης μη επικινδύνων αποβλήτων.
73. Τα Α.Π. 18964-1, 18964-1B, 18964-2, 18964-2B, 18964-3, 18964-3B, πιστοποιητικά δοκιμών Ιδιωτικού Εργαστηρίου (Α.Π. 1665/22-10-2012 του Τ.Β.Ε. της ΕΥ.Ε.Π.)
74. Τα Α.Π. 19006-1, 19006-1B, 19006-2, 19006-2B, πιστοποιητικά δοκιμών Ιδιωτικού Εργαστηρίου (Α.Π. 1752/02-11-2012 του Τ.Β.Ε. της ΕΥ.Ε.Π.)
75. Τα Α.Π. 20242-1, 20242-1X, 20242-2, 20242-2X, πιστοποιητικά δοκιμών του ΓΧΚ (Α.Π. 1421/17-10-2013 του Τ.Β.Ε. της ΕΥ.Ε.Π.)
76. Τα από 04-10-2012, 11-10-2012, 20-09-2013, 23-10-2013, 21-01-2014, 30-01-2014, 07-02-2014, 25-02-2014, 22-05-2014, 30-05-2014 πρωτόκολλα δειγματοληψίας υγρών αποβλήτων και στερεών του ΤΒΕ της ΕΥΕΠ.
77. Τα Α.Π. 20438-7X, 20438-8X, 20438-9X, 20438-10X, 20438-5, 20438-6, 20438-7, 20438-8, 20438-9, 20438-10, πιστοποιητικά δοκιμών Ιδιωτικού Εργαστηρίου (Α.Π. 42/16-01-2014 του Τ.Β.Ε. της ΕΥ.Ε.Π.)
78. Το Α.Π. 30/053/1999/Β/28-02-2014 έγγραφο της Χ.Υ. Λειβαδιάς/ΓΧΚ με συνημμένες τις με Α.Π.30/053/1999/Β/1 έως 10 αντίστοιχες Εκθέσεις Εξέτασης Δείγματος και τις Εκθέσεις Αξιολόγησης της Ταξινόμησης προϊόντων και αποβλήτων (Α.Π. 256/12-03-2014 του ΤΒΕ της ΕΥΕΠ).
79. Τα Α.Π. 20675-2X, 20675-3X, 20720-2X, 20720-3X, 20746-2X, πιστοποιητικά δοκιμών του Ιδιωτικού Εργαστηρίου (Α.Π. 316/27-03-2014 του Τ.Β.Ε. της ΕΥ.Ε.Π.)
80. Τα Α.Π. 20786-1X, 20786-2X, πιστοποιητικά δοκιμών Ιδιωτικού Εργαστηρίου (Α.Π. 390/10-04-2014 του Τ.Β.Ε. της ΕΥ.Ε.Π.)
81. Τα Α.Π. 21091-3X, 21091-4X, πιστοποιητικά δοκιμών Ιδιωτικού Εργαστηρίου (Α.Π. 881/07-08-2014 του Τ.Β.Ε. της ΕΥ.Ε.Π.)
82. Τα Α.Π. 21058-1X, 21058-2X, πιστοποιητικά δοκιμών Ιδιωτικού Εργαστηρίου (Α.Π. 882/07-08-2014 του Τ.Β.Ε. της ΕΥ.Ε.Π.)
83. Τις ετήσιες εκθέσεις περιβαλλοντικής παρακολούθησης της εταιρείας για τα έτη 2011, 2012 και 2013.
84. Την από 30-05-2014 έκθεση αυτοψίας επιθεωρητών του ΤΒΕ της ΕΥΕΠ.
85. Το Α.Π. οικ.691/30-06-2014 έγγραφο του ΤΒΕ της ΕΥΕΠ σχετικά με την ανάγκη διαρκούς και επαρκούς παρακολούθησης και ελέγχου του έργου.
86. Το Α.Π. 186/26-06-2014 έγγραφο του ΤΒΕ της ΕΥΕΠ με θέμα «Διερεύνηση καταγγελλομένων σχετικά με παράνομη εναπόθεση στερεών αποβλήτων σε δασικές οδούς της ευρύτερης περιοχής Σκουριών».
87. Την από 28-08-2014 έκθεση αυτοψίας επιθεωρητών του Τ.Β.Ε. της Ε.Υ.Ε.Π.
88. Την Α.Π.οικ.485/16-01-2015 έκθεση ελέγχου του ΤΕΠ της ΕΒΕ/ΣΕΠΔΕΜ.
89. Το Α.Π. Α2298/16-02-2015 απολογητικό υπόμνημα της εταιρείας (Α.Π. 1936/18-02-2015 του ΤΕΠ της ΕΒΕ/ΣΕΠΔΕΜ)

ΒΕΒΑΙΩΝΕΤΑΙ

ότι, κατά τις αυτοψίες που διενεργήθηκαν στις **04-10-2012, 11-10-2012, 20-09-2013, 22 & 23-10-2013, 21-01-2014, 30-05-2014 και 28-08-2014**, και τις επιπλέον δειγματοληψίες που διενεργήθηκαν στις 30-01-2014, 07-02-2014, 25-2-2014 και 22-05-2014 από τους επιθεωρητές περιβάλλοντος του Τομέα Βορείου Ελλάδος της Ε.Υ.Ε.Π.Υ.Π.Ε.Κ.Α., Δρ Στυλιανό Μαυρομάτη και Δρ Σοφία Χριστοφόρου για τον έλεγχο τήρησης περιβαλλοντικών όρων και κείμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας στο **Υποέργο Μαύρων Πετρών και εγκαταστάσεων Μαντέμ Λάκκου** των Μεταλλευτικών – Μεταλλουργικών Εγκαταστάσεων Μεταλλείων Κασσάνδρας της εταιρείας **«ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ Α.Ε.Μ.Β.Χ.»**, που βρίσκεται στο Δήμου Αριστοτέλη, στο Νομό Χαλκιδικής, διαπιστώθηκε παράβαση διατάξεων της κείμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας και εγκεκριμένων περιβαλλοντικών όρων. Ειδικότερα διαπιστώθηκε:

Παράβαση 1η: Ελλιπής υποβολή στοιχείων για την επικινδυνότητα των προϊόντων

Η εταιρεία δεν παρέθεσε στην εγκεκριμένη ΜΠΕ που συνοδεύει την Α.Π. οικ.201745/26-07-11 ΚΥΑ ΕΠΟ, όλα τα απαραίτητα στοιχεία σχετικά με θέματα επικινδυνότητας των παραγόμενων προϊόντων (σφαλερίτη και γαληνήτη) και κατά συνέπεια δεν προβλέφθηκαν επαρκή μέτρα για τον ασφαλή χειρισμό τους, προκειμένου να αποτρέπεται η ρύπανση περιβάλλοντος και να διασφαλίζεται η προστασία της ανθρώπινης υγείας, κατά παράβαση των Πινάκων 1 και 2 της ΚΥΑ 69269/5387/1990 (ΦΕΚ 678 Β' /25-10-90) και του άρθρου 1 του Ν. 1650/1986 (ΦΕΚ 160 Α' /16-10-86).

Επισημαίνεται ότι από την εν λόγω παράβαση δημιουργείται κίνδυνος ρύπανσης και υποβάθμισης του περιβάλλοντος.

Στο από 16-02-2015 απολογητικό της υπόμνημα η εταιρεία αναφέρει μεταξύ άλλων ότι «Δεν ευσταθεί ο ισχυρισμός ότι η εταιρεία δεν παρέθεσε στοιχεία για τα παραγόμενα προϊόντα «συμπύκνωμα σφαλερίτη» και «συμπύκνωμα γαληνήτη». Στις εγκεκριμένες ΜΠΕ του έργου έχουν δοθεί αναλυτικά στοιχεία για τα παραγόμενα προϊόντα. Συγκεκριμένα, στην ΜΠΕ (2010) του συνολικού έργου, Παράρτημα IV (Δειγματοληψίες, δοκιμές περιβαλλοντικού χαρακτηρισμού, χημικές αναλύσεις και φυσικοχημικές μετρήσεις σε μεταλλευτικά υλικά των Μεταλλείων Κασσάνδρας, ΑΠΘ 2009), στο Κεφάλαιο 4.2, σελ. 17 έως 22 παρατίθεται μεταξύ άλλων και ο περιβαλλοντικός χαρακτηρισμός του μεταλλεύματος του υποέργου των Μαύρων Πετρών, το οποίο προφανώς αποτελεί τη δυσμενέστερη κατάσταση περιβαλλοντικού χαρακτηρισμού καθώς περιλαμβάνει το σύνολο των μετάλλων που μπορεί να βρίσκονται στο τελικό προϊόν.

Επίσης, δεν ευσταθεί ο ισχυρισμός ότι η εταιρεία δεν προέβλεψε μέτρα για τον ασφαλή χειρισμό τόσο των πρώτων υλών όσο και των τελικών προϊόντων, προκειμένου να μη προκύψουν επιπτώσεις στο περιβάλλον. Ειδικότερα, τόσο στη ΜΠΕ όσο και στην ΚΥΑ ΕΠΟ του συνολικού έργου προβλέπονται συγκεκριμένα μέτρα προστασίας του υδατικού περιβάλλοντος κατά το στάδιο της αποθήκευσης των προϊόντων αλλά και του συνόλου των πρώτων υλών και αντιδραστηρίων των εγκαταστάσεων. Ενδεικτικά και όχι περιοριστικά αναφέρονται ορισμένα μέτρα και περιορισμοί που υπάρχουν στην ΚΥΑ ΕΠΟ του έργου, τα οποία εφαρμόζονται απαρεγκλίτως από την εταιρεία μας περιλαμβανομένων των όρων: δ1.17, δ1.18, δ2.219, δ2.220, δ2.222 κλπ. (το κείμενο των οποίων παρατίθεται αναλυτικά κατωτέρω.)

Όσον αφορά στα θέματα ταξινόμησης της επικινδυνότητας των προϊόντων, πρέπει να γίνει ευθύς εξ' αρχής η ακόλουθη διευκρίνιση:

Όπως είναι γνωστό, ο κανονισμός 1907/2006/ΕΚ (Reach), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 453/2010, αφορά στην καταχώριση, την αξιολόγηση την αδειοδότηση και τους περιορισμούς των χημικών προϊόντων. Οι διατάξεις του εφαρμόζονται στην παρασκευή, τη διάθεση στην αγορά ή τη χρήση των ουσιών αυτών είτε υπό καθαρή μορφή είτε σε παρασκευάσματα είτε σε προϊόντα και στη διάθεση παρασκευασμάτων στην αγορά. Στο πλαίσιο της εφαρμογής του κανονισμού αυτού, οι χημικές ουσίες που παράγονται ή εισάγονται σε ποσότητες του ενός τόννου και άνω ετησίως καταχωρούνται

υποχρεωτικώς σε κεντρική βάση δεδομένων, την οποία διαχειρίζεται ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων. Ουσία που δεν έχει καταχωρηθεί δεν επιτρέπεται να παραχθεί ούτε να διατεθεί στην ευρωπαϊκή αγορά.

Παρ' όλα αυτά, όπως περιγράφεται στο Παράρτημα V, παρ. 7 του κανονισμού 1907/2006/EK, τα συμπτυνώματα των μεταλλευμάτων, εφόσον δεν έχουν τροποποιηθεί χημικώς (όπως στην περίπτωση του εργοστασίου εμπλουτισμού των Μαύρων Πετρών) εξαιρούνται από την απαίτηση καταχώρισης κατά REACH, καθώς όπως αναφέρεται στο άρθρο 2, παρ. 7.β του κανονισμού, η καταχώριση τους κρίνεται άσκοπη ή περιττή και δεν θίγει τους στόχους του κανονισμού. Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων έχει εκδώσει ειδικό οδηγό με επεξηγήσεις όσον αφορά στις εξαιρέσεις του Παραρτήματος V, στον οποίο αναφέρεται ότι οι εξαιρέσεις ισχύουν για τα συμπτυνώματα μεταλλευμάτων (Entry 7) εφόσον υφίστανται σε φυσική κατάσταση, όπως ορίζεται στο άρθρο 3, παρ. 39 του κανονισμού ή εφόσον δεν έχουν τροποποιηθεί χημικώς (όπως στην περίπτωση των προϊόντων του εργοστασίου εμπλουτισμού του Στρατωνίου) όπως προσδιορίζεται στο άρθρο 3, παρ. 40 του κανονισμού, και εξαιρούνται από την απαίτηση καταχώρισης, ανεξάρτητα αν ταξινομούνται σε διάφορες τάξεις κινδύνου σύμφωνα με τον κανονισμό 1272/2008/EK.

Επίσης, όπως αναφέρεται και στα Δελτία Δεδομένων Ασφαλείας, δεν υπάρχει νομοθεσία σχετικά με την ασφάλεια, την υγεία και το περιβάλλον για τα συμπτυνώματα γαληνίτη/σφαλερίτη. Λόγω της φύσης τους (μεταλλευτικό προϊόν που προκύπτει από την εξόρυξη και εμπλουτισμό μεταλλεύματος) διέπεται από τη νομοθεσία που διέπει κάθε μεταλλευτική δραστηριότητα (ΚΜΛΕ, ΥΑ 2223/2011, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει) καθώς και την ΚΥΑ 201745/11 έγκρισης περιβαλλοντικών όρων. Και αυτό διότι, τα παραγόμενα προϊόντα αποτελούν φυσικό προϊόν και μίγμα ορυκτών τα οποία δεν έχουν ταξινομηθεί. Η αρχική ταξινόμηση των παραγομένων συμπτυνωμάτων έγινε με βάση την στοιχειακή χημική ανάλυση, ώστε να επιτύχουμε τη μέγιστη δυνατή προστασία και υπό το δυσμενέστερο δυνατό σενάριο το οποίο σταδιακά θα βελτιωθεί με έρευνες και δοκιμές τεκμηρίωσης. Η διαδικασία αυτή ακολουθήθηκε από όλες της ευρωπαϊκές μεταλλευτικές επιχειρήσεις που είναι μέλη του EUROMINES. Ήδη η εταιρεία έχει προχωρήσει σε βιβλιογραφικές ανασκοπήσεις και σε πρόσθετες βιοχημικές δοκιμές για την ασφαλέστερη ταξινόμηση των παραγομένων συμπτυνωμάτων....

Τέλος, όσον αφορά στα θέματα μεταφοράς των προϊόντων, η εταιρεία συνεργάζεται με την εξειδικευμένη εταιρεία ECO Efficiency Συμβουλευτική και Τεχνική Ε.Π.Ε για τον καθορισμό των απαιτήσεων μεταφοράς των συμπτυνωμάτων σύμφωνα με την οδηγία ADR.

Όσον αφορά τη διακίνηση δια θαλάσσης από την σκάλα φόρτωσης Στρατωνίου του εμπορικού προϊόντος «συμπύκνωμα ψευδαργύρου», η ακολουθούμενη διαδικασία είναι η εξής:

A) Ο αγοραστής που αναλαμβάνει και την εξεύρεση του πλοίου που θα φορτώσει το συμπύκνωμα ψευδαργύρου έχει παραλάβει τα MSDS του συμπυκνώματος ψευδαργύρου.

B) Αντίγραφο του MSDS έχει παραδοθεί επίσης και στον ναυτικό πράκτορα (SAPOUNAS Shipping) με έδρα τον Σταυρό, Θεσ/νίκης. Ο ναυτικός πράκτορας βρίσκεται σε επικοινωνία με το Λιμεναρχείο Ιερισσού και ενημερώνει για την άφιξη του πλοίου, το φορτίο που θα φορτωθεί καθώς και το λιμάνι εκφόρτωσης του φορτίου.

Όσον αφορά τη διακίνηση του εμπορικού προϊόντος «συμπύκνωμα μολύβδου», η ακολουθούμενη διαδικασία είναι η εξής:

A) Ενσάκκιση του συμπυκνώματος και φόρτωση σε εμπορευματοκιβώτια

B) Οδική μεταφορά στον λιμένα Θεσσαλονίκης και εκτελωνισμός με συμβεβλημένο εργολάβο την εταιρία Balkan Logistics ΕΠΕ – Εξηντάρης Θ.

Γ) Το κάθε φορτίο που διακινείται μέσω του λιμένα Θεσσαλονίκης συνοδεύεται από τα απαραίτητα παραστατικά (π.χ. βλ. συν. 14)

Συνεπώς τηρούνται απολύτως όλες οι νόμιμες προϋποθέσεις για τις μεταφορές.

Τέλος, με βάση τα παραπάνω είναι αλυσιτελής η ούτως ή άλλως εξαιρετικά αόριστη σύνδεση επικινδυνότητας με την ποσότητα των παραγομένων προϊόντων.

Από τα προαναφερόμενα γίνεται σαφές ότι τόσο στη ΜΠΕ όσο και στην ΚΥΑ ΕΠΟ του έργου έχουν περιληφθεί όλοι οι απαραίτητοι όροι για τον ασφαλή χειρισμό των προϊόντων. Επιπλέον, η εταιρεία

λαμβάνει όλα τα απαιτούμενα μέτρα που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία για την ασφαλή μεταφορά των προϊόντων καθώς και την προστασία της υγείας των εργαζομένων.

Επιπροσθέτως, όπως έχει αναφερθεί, στα ΔΔΑ που έχουν εκδοθεί με ευθύνη της εταιρίας έχουν επισημανθεί επακριβώς οι δυνητικοί κίνδυνοι τόσο για το εργασιακό περιβάλλον όσο και για το υδατικό περιβάλλον σε εφαρμογή των απαιτήσεων του Κανονισμού 1272/2008/ΕΚ. Στο πλαίσιο αυτό λαμβάνονται όλα τα απαιτούμενα σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, (ΚΜΛΕ, ΥΑ 2223/2011, ΚΥΑ ΕΠΟ 201745/11) μέτρα προστασίας για το προσωπικό και το περιβάλλον....

Τα στοιχεία αυτά έχουν ληφθεί υπόψη στο σχέδιο ασφάλειας καθώς και στο σχέδιο έκτακτης ανάγκης όπως προβλέπεται από τα σχετικά άρθρα του ΚΜΛΕ, όπως ενδεικτικά αναφέρονται παρακάτω και με βάση τη σχετική άδεια λειτουργίας των εγκαταστάσεων:...

Επιπροσθέτως, όπως έχει επισημανθεί επίσης τόσο στη ΜΠΕ όσο και στην ΚΥΑ ΕΠΟ των εγκαταστάσεων, οι υφιστάμενες εγκαταστάσεις της συγκεκριμένης δραστηριότητας εξαιρούνται από την εφαρμογή της ΚΥΑ 12044/613/2007 (SEVEZO II). Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η εξαίρεση αυτή υφίσταται τόσο στο εθνικό όσο και στο ευρωπαϊκό περιβαλλοντικό δίκαιο. Κατά συνέπεια, οι περί του αντιθέτου αιτιάσεις της εκθέσεως ελέγχου δεν βρίσκουν έρεισμα στον νόμο....

Εν όψει όσων προαναφέρθηκαν, δεν τεκμηριώνεται η διαπιστούμενη ανάγκη επανεξέτασης του τρόπου διαχείρισης των προϊόντων μας και επιβολής πρόσθετων περιβαλλοντικών όρων. Πολύ περισσότερο που η ΚΥΑ ΕΠΟ προβλέπει όλους τους απαραίτητους όρους, όπως για παράδειγμα τους κατωτέρω:...

Επιπροσθέτως, για την προστασία της ασφάλειας των εργαζομένων σε κανονικές συνθήκες λειτουργίας, η οποία δεν μπορεί να αποτελεί εκ του νόμου αντικείμενο της ΚΥΑ ΕΠΟ, προβλέπονται όλα τα απαραίτητα μέτρα από:

✓ Τα σχετικά άρθρα του ΚΜΛΕ, τα οποία ενδεικτικά αναφέρονται στη συνέχεια:...

Το ίδιο συμβαίνει και με τα μέτρα για την προστασία της ασφάλειας των εργαζομένων σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, όπως:

✓ Τα σχετικά άρθρα του ΚΜΛΕ, τα οποία ενδεικτικά αναφέρονται στη συνέχεια:...

Η εταιρεία δεν αποδέχεται την παράβαση, χωρίς όμως να προβάλλει ορθά επιχειρήματα, συγχέοντας τις υποχρεώσεις που απορρέουν από Ευρωπαϊκές και Εθνικές Διατάξεις. Από τα στοιχεία που παραθέτει προκύπτει ότι γνώριζε την υποχρέωσή της για την ταξινόμηση ως προς την επικινδυνότητα των προϊόντων του εργοστασίου εμπλουτισμού Στρατωνίου (γαληνίτης (PbS) και σφαλερίτης (ZnS)), την οποία και ορθώς εκπλήρωσε με την έκδοση των Δελτίων Δεδομένων Ασφαλείας. Η ταξινόμηση των μεταλλευτικών προϊόντων ως προς την επικινδυνότητα, ανεξαρτήτως της χημικής ή φυσικής μεταβολής που έχουν υποστεί, υπόκειται στο πεδίο εφαρμογής τόσο της οδηγίας 1999/45/ΕΚ (χημική νομοθεσία), όσο και του Κανονισμού 1272/2008 (CLP) που αντικατέστησε τη χημική νομοθεσία και ο οποίος τέθηκε σε πλήρη εφαρμογή από 01-06-2015, όπως ορθά αναφέρει και η ίδια. Η εταιρεία, σε εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων σε συνδυασμό με το άρθρο 31 του Κανονισμού REACH, προχώρησε στον προσδιορισμό της επικινδυνότητας των προϊόντων Στρατωνίου και συνέταξε σχετικά Δελτία Δεδομένων Ασφαλείας, σύμφωνα με τα οποία τα εν λόγω προϊόντα ταξινομούνται ως «τοξικά στην αναπαραγωγή κατηγορίας 1», «επικίνδυνα για το υδατικό περιβάλλον» και «επιβλαβές» (μόνο ο PbS), σύμφωνα με την ορολογία της χημικής νομοθεσίας. Σημειώνεται, ότι η ανωτέρω ταξινόμηση επιβεβαιώθηκε για την ορθότητά της από το Γενικό Χημείο του Κράτους (ΓΧΚ), το οποίο έλεγξε τα ΔΔΑ.

Σχετικά με την αναφορά της εταιρείας για την εξαίρεση των μεταλλευτικών προϊόντων που δεν έχουν τροποποιηθεί χημικώς, από τον Κανονισμό 1907/06/ΕΚ REACH, διευκρινίζεται ότι αυτή η εξαίρεση δεν σχετίζεται με τις ως άνω υποχρεώσεις της, δεδομένου ότι σύμφωνα με το άρθρο 2, §7.β, σε συνδυασμό με το Παράρτημα V του Κανονισμού, η εξαίρεση αφορά μόνο στην υποχρέωση καταχώρησης κατά REACH στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Χημικών Προϊόντων (European Chemical Agency – ECHA), τίτλος II, καθώς επίσης και στους τίτλους V και VI, οι οποίοι αφορούν στην Αξιολόγηση της Χημικής Ασφάλειας και στην Αξιολόγηση του Φακέλου, αντίστοιχα. Ωστόσο, υπόκεινται στις λοιπές υποχρεώσεις όπως σύνταξης Δελτίου Δεδομένων Ασφαλείας, ταξινόμησης ως προς την επικινδυνότητα κ.τ.λ. και επομένως δεν επηρεάζονται οι λοιπές υποχρεώσεις καταχώρησης της επικινδυνότητας.

Η σύγκριση της εταιρείας ωστόσο συνίσταται στο ότι η καταλογιζόμενη παράβαση δεν αφορά στη μη εφαρμογή των διατάξεων των Κανονισμών REACH και CLP, αλλά στο γεγονός ότι δεν παρέθεσε στη ΜΠΕ και γενικότερα δεν απέστειλε στην αδειοδοτούσα αρχή, τις ανωτέρω πληροφορίες σχετικά με την επικινδυνότητα του παραγόμενου προϊόντος και συγκεκριμένα τα ΔΔΑ, στο πλαίσιο της υποχρέωσης της για την παράθεση όλων των πληροφοριών για τα υλικά/προϊόντα της παραγωγικής διαδικασίας, πολύ δε περισσότερο όταν αυτές αφορούν σε θέματα επικινδυνότητας, σε εφαρμογή των διατάξεων της ΚΥΑ 69269/5387/1990 και του άρθρου 1 του Ν.1650/1986. Συγκεκριμένα, οι Πίνακες 1 και 2, §3.3.3 και §6.4.β αντίστοιχα, της εν λόγω ΚΥΑ, απαιτούν στο περιεχόμενο της ΜΠΕ να περιλαμβάνεται και «κατάλογος πρώτων υλών ... τελικών προϊόντων στον οποίο θα φαίνονται το είδος, οι ποσότητες, τα μέσα μεταφοράς, ο τόπος προμήθειας και διάθεσής τους. Ειδικότερα απογραφή τυχόν τοξικών ουσιών, οι οποίες πρόκειται να χρησιμοποιηθούν ή να αποθηκευτούν στην εγκατάσταση». Αντίθετα, οι ειδικές διατάξεις και τυχόν εξαιρέσεις των Κανονισμών REACH και CLP δεν αποτελούν κριτήριο για τα στοιχεία που απαιτούνται για την πληρότητα της ΜΠΕ και τη διαδικασία της περιβαλλοντικής αδειοδότησης. Τα στοιχεία που επικαλείται η εταιρεία ότι παρέθεσε στα παραρτήματα της ΜΠΕ (2010) του συνολικού έργου για τον περιβαλλοντικό χαρακτηρισμό αφορούν σε χημικές αναλύσεις σύστασης, δοκιμές έκπλυσης, σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό 2003/33/EK και στο δυναμικό παραγωγής οξύτητας. Τα εν λόγω στοιχεία δεν σχετίζονται με δεδομένα προσδιορισμού επικινδύνων ιδιοτήτων και ταξινόμησης ως προς την επικινδυνότητα, αφού όπως προαναφέρθηκε η διαδικασία αυτή καθορίζεται ρητά από τις διατάξεις της χημικής νομοθεσίας και της CLP.

Μάλιστα η εταιρεία, όπως αναφέρει και στο απολογητικό της υπόμνημα, προχώρησε στον περιβαλλοντικό χαρακτηρισμό του μεταλλεύματος και όχι των παραγόμενων προϊόντων που προκύπτουν από τον εμπλουτισμό και διαχωρισμό του σε δύο προϊόντα. Προφανώς και το μέταλλευμα δεν αποτελεί δυσμενέστερη κατάσταση, δεδομένου ότι τα επικίνδυνα χαρακτηριστικά των προϊόντων που αναφέρονται στα ΔΔΑ σχετίζονται κυρίως με τα εμπλουτισμένα συστατικά, τα οποία στο μέταλλευμα είναι σε πολύ μικρότερη συγκέντρωση, μειώνοντας αντίστοιχα και την επικινδυνότητα του υλικού.

Οι πληροφορίες για την επικινδυνότητα των προϊόντων θα έδιναν τη δυνατότητα στην αδειοδοτούσα αρχή να εκτιμήσει τους πιθανούς κινδύνους σε όλα τα στάδια χειρισμού των προϊόντων και να θέσει όρους και προϋποθέσεις για τον ασφαλή χειρισμό τους, προκειμένου να επιτυγχάνεται αδιαλείπτως υψηλό επίπεδο προστασίας της υγείας, αλλά και του περιβάλλοντος, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 1 του Ν. 1650/86. Μάλιστα η επισήμανση της εταιρείας ότι δεν υπάρχει νομοθεσία σχετικά με την ασφάλεια, την υγεία και το περιβάλλον για τα συμπυκνώματα γαληνίτη / σφαλερίτη, καθιστά τη θέσπιση σχετικών όρων διά της Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων αναγκαία. Η αναγκαιότητα αυτή ενισχύεται από το γεγονός ότι η διακίνηση των εν λόγω προϊόντων, σύμφωνα με το τμήμα 14 του ΔΔΑ, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας για την ασφαλή μεταφορά επικινδύνων εμπορευμάτων (ADR για οδική μεταφορά και IMDG για τη θαλάσσια μεταφορά) και επομένως αυτή η υποχρέωση θα έπρεπε αφενός να συμπεριληφθεί στους συγκεκριμένους περιβαλλοντικούς όρους του έργου και αφετέρου να τηρηθεί από την εταιρεία. Αντί αυτού, η εταιρεία περιγράφει εν συντομία αυτές τις διαδικασίες στο απολογητικό της, και όχι στη ΜΠΕ, όπως στοιχειωδώς επιβάλλεται για την πληρότητά της. Μάλιστα, οι διαδικασίες θαλάσσιας μεταφοράς δεν ήταν καθ' όλα σύννομες, καθώς, όπως τεκμηριώνεται στην Παράβαση 12, κατά τη θαλάσσια μεταφορά των προϊόντων δεν δηλώνονταν η επικινδυνότητα τους στις αρμόδιες Λιμενικές Αρχές, σύμφωνα με τις προβλεπόμενες διατάξεις, με κίνδυνο την πρόκληση ρύπανσης της θάλασσας, αλλά και κίνδυνο για την υγεία των εμπλεκόμενων, λόγω μη λήψης των απαιτούμενων μέτρων προστασίας και ασφάλειας.

Παράδειγμα όρων που επίσης παραλείφθηκαν είναι και αυτοί που σχετίζονται με τις δηλώσεις προφύλαξης των ΔΔΑ που περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, την αποφυγή εισπνοής και ελευθέρωσης στο περιβάλλον, τη χρήση ατομικών μέτρων προστασίας και τη συλλογή της ουσίας που χύθηκε, όπως επίσης και με την παρατήρηση του ΓΧΚ ότι ο σφαλερίτης είναι πυροφορικό στερεό, και επομένως εγκυμονεί κινδύνους πυρκαγιάς. Η τυχόν αναφορά τους σε σχέδια και μελέτες άλλων αδειών και εγκρίσεων, δεν απαλλάσσει την εταιρεία από την υποχρέωση για υποβολή των στοιχείων αυτών κατά τις διαδικασίες περιβαλλοντικής αδειοδότησης.

Επίσης αναφέρεται χαρακτηριστικά στην Α.Π. 485/16-01-2015 Έκθεση Ελέγχου ότι δραστηριότητες που διαχειρίζονται τέτοια υλικά εκτός μεταλλευτικών χώρων και σε πολύ μικρότερες ποσότητες, εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της ΚΥΑ 12044/613/2007 (SEVESO II), με αποτέλεσμα να υποχρεούνται να λαμβάνουν πρόσθετα μέτρα για την ασφάλεια του περιβάλλοντος, των εργαζομένων και των περιοίκων. Μάλιστα κριτήριο για τη λήψη των κατάλληλων μέτρων αποτελεί η σύνδεση της επικινδυνότητας με την ποσότητα των υλικών, παρά του περί του αντιθέτου ισχυρισμού της εταιρείας.

Κατά συνέπεια οι όποιοι όροι της ΚΥΑ ΕΠΟ αναφέρονται στη διακίνηση και το χειρισμό των προϊόντων, ετέθησαν από την αδειοδοτούσα αρχή χωρίς γνώση της επικινδυνότητάς τους και επομένως τεκμαίρεται ότι δεν προβλέφθηκαν επαρκή μέτρα για τον ασφαλή χειρισμό τους, προκειμένου να αποτρέπεται η ρύπανση περιβάλλοντος και να διασφαλίζεται η προστασία της ανθρώπινης υγείας εργαζομένων και περιοίκων.

Επομένως, από τα ανωτέρω συμπεραίνεται ότι η εταιρεία, μη ενημερώνοντας την αδειοδοτούσα αρχή σχετικά με τα στοιχεία επικινδυνότητας των προϊόντων που αναφέρονται στα ΔΔΑ, καθώς επίσης και τα αναγκαία μέτρα ασφαλείας για την πρόληψη εκδήλωσης κινδύνων στην υγεία και το περιβάλλον, δεν τήρησε τη σχετική υποχρέωσή της, κατά παράβαση των διατάξεων της ΚΥΑ 69269/5387/1990, με αποτέλεσμα να μη συμπεριληφθούν σχετικοί όροι και υποχρεώσεις στην ΚΥΑ ΕΠΟ, με κίνδυνο την πρόκληση βλάβης στην υγεία εργαζομένων και περιοίκων και στο περιβάλλον.

Η εταιρεία μέχρι τη συγγραφή της παρούσας δεν προσκόμισε στοιχεία από τα οποία να προκύπτει ότι απέστειλε στην αδειοδοτούσα αρχή στοιχεία για την επικινδυνότητα των προϊόντων, προκειμένου και αυτή να προχωρήσει σε ανάλογη τροποποίηση των όρων της ΚΥΑ ΕΠΟ.

Συνεπώς, οι δηλώσεις της εταιρείας δεν αναιρούν την παράβαση που διαπιστώθηκε από τους επιθεωρητές κατά τον έλεγχο.

Παράβαση 2η: Μη λειτουργία συστήματος πλύσης τροχών

Το σύστημα πλύσης τροχών των οχημάτων στην πλατεία τελμάτων του εργοστασίου εμπλουτισμού Στρατωνίου ήταν εκτός λειτουργίας, κατά παράβαση του όρου δ.2.231 της Α.Π. οικ.201745/26-07-11 ΚΥΑ ΕΠΟ.

Επισημαίνεται ότι από την εν λόγω παράβαση δημιουργήθηκε κίνδυνος υποβάθμισης του περιβάλλοντος.

Στο από 16-02-2015 απολογητικό της υπόμνημα η εταιρεία αναφέρει ότι «Το αυτόματο σύστημα πλύσης των τροχών των φορτηγών αυτοκινήτων που βρίσκεται στην πλατεία τελμάτων του εργοστασίου εμπλουτισμού Στρατωνίου λειτουργεί αδιάλειπτα και μάλιστα διαθέτει και ενσωματωμένη δεξαμενή καθίζησης για την πλήρη επανακυκλοφορία του νερού».

Κατά τις αυτοψίες διαπιστώθηκε ότι στην πλατεία τελμάτων υπήρχε σύστημα πλύσης των τροχών των οχημάτων, το οποίο ήταν εκτός λειτουργίας, λόγω του ότι δεν είναι αποτελεσματικό και επρόκειτο να εγκατασταθεί νέο, αυτοματοποιημένο σύστημα. Κατά την αυτοψία στις 28-08-2014 διαπιστώθηκε η εγκατάσταση και λειτουργία του νέου συστήματος. Σημειώνεται ότι ο συγκεκριμένος όρος αποσκοπεί στην ελαχιστοποίηση του διασκορπισμού των υλικών, εξαιτίας της κίνησης των οχημάτων.

Συνεπώς, οι δηλώσεις της εταιρείας και η εκ των υστέρων συμμόρφωση, δεν αναιρούν την παράβαση που διαπιστώθηκε από τους επιθεωρητές κατά τον έλεγχο.

Παράβαση 3η: Διάθεση μη επαρκώς επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων

Από τα αποτελέσματα αναλύσεων σε δείγματα επεξεργασμένων νερών από τις μονάδες κατεργασίας νερών μεταλλείου Στρατωνίου (στο σημείο εκβολής στη θάλασσα) και Μαντέμ Λάκκου

(πριν την εκβολή στο ρέμα Κοκκινόλακκα) που ελήφθησαν από την υπηρεσία, αλλά και που λαμβάνονταν και αναλύονταν από την εταιρεία, προέκυψαν υπερβάσεις των ορίων διάθεσης υγρών αποβλήτων, κατά παράβαση των όρων δ2.200 και β2.β της Α.Π. οικ.201745/26-07-11 ΚΥΑ ΕΠΟ και του άρθρου 1 του Νόμου 1650/1986 (ΦΕΚ 160 Α'/16-10-86). Συγκεκριμένα:

- i. Σε δείγματα επεξεργασμένων νερών από τη μονάδα κατεργασίας Στρατωνίου που ελήφθησαν από την υπηρεσία, προέκυψαν υπερβάσεις των παραμέτρων pH, COD, BOD₅, μολύβδου (Pb) και ψευδαργύρου (Zn) των ορίων διάθεσης υγρών αποβλήτων της υπ' αριθμ. 96400/85 (ΦΕΚ 573 Β'/24-09-85) Απόφασης Νομάρχη και της ΚΥΑ 51354/2641/Ε103/2010 (ΦΕΚ 1909/Β'/08-12-2010), όπως αναλυτικά αναφέρονται στην Α.Π. 485/16-01-2015 Έκθεση Ελέγχου (ενότητα Δ.3 και Πίνακας 2), κατά παράβαση των όρων δ2.200 και β2.β της Α.Π. οικ.201745/26-07-11 ΚΥΑ ΕΠΟ.
- ii. Σε δείγματα επεξεργασμένων νερών από τη μονάδα κατεργασίας Στρατωνίου που λαμβάνονταν και αναλύονταν από την εταιρεία, προέκυψαν υπερβάσεις των παραμέτρων pH, αιρούμενων στερεών, μαγγανίου (Mn), μολύβδου (Pb), ολικού σιδήρου (Fe) και ψευδαργύρου (Zn) των ορίων διάθεσης υγρών αποβλήτων της ΚΥΑ 5673/400/97, της υπ' αριθμ. 96400/85 Απόφασης Νομάρχη και της ΚΥΑ 51354/2641/Ε103/2010, όπως αναλυτικά αναφέρονται στην Α.Π. 485/16-01-2015 Έκθεση Ελέγχου (ενότητα Δ.4 και Πίνακας 3), κατά παράβαση των όρων δ2.200 και β2.β της Α.Π. οικ.201745/26-07-11 ΚΥΑ ΕΠΟ.
- iii. Σε δείγματα επεξεργασμένων νερών από τη μονάδα κατεργασίας Μαντέμ Λάκκου που ελήφθησαν από την υπηρεσία, προέκυψαν υπερβάσεις των παραμέτρων pH, αρσενικού (As) και ψευδαργύρου (Zn) των ορίων διάθεσης υγρών αποβλήτων της υπ' αριθμ. 96400/85 Απόφασης Νομάρχη και της ΚΥΑ 51354/2641/Ε103/2010, όπως αναλυτικά αναφέρονται στην Α.Π. 485/16-01-2015 Έκθεση Ελέγχου (ενότητα Δ.3 και Πίνακας 4), κατά παράβαση των όρων δ2.200 και β2.β της Α.Π. οικ.201745/26-07-11 ΚΥΑ ΕΠΟ.
- iv. Σε δείγματα επεξεργασμένων νερών από τη μονάδα κατεργασίας Μαντέμ Λάκκου και υδάτων του Κοκκινόλακκα, που λαμβάνονταν και αναλύονταν από την εταιρεία, προέκυψαν υπερβάσεις των παραμέτρων pH και καδμίου (Cd) των ορίων διάθεσης υγρών αποβλήτων της υπ' αριθμ. 96400/85 Απόφασης Νομάρχη και της ΚΥΑ 51354/2641/Ε103/2010, όπως αναλυτικά αναφέρονται στην Α.Π. 485/16-01-2015 Έκθεση Ελέγχου (ενότητα Δ.4 και Πίνακες 4 και 5), κατά παράβαση των όρων δ2.200 και β2.β της Α.Π. οικ.201745/26-07-11 ΚΥΑ ΕΠΟ και του άρθρου 1 του Νόμου 1650/1986.

Επισημαίνεται ότι η εν λόγω παράβαση συνιστά ρύπανση των επιφανειακών υδάτων και υποβάθμιση του περιβάλλοντος, κατά την έννοια του άρθρου 2 του Ν. 1650/1986 (ΦΕΚ 160 Α'/16-10-1986).

Στο από 16-02-2015 απολογητικό της υπόμνημα η εταιρεία αναφέρει ότι «Καταρχήν θα πρέπει να σημειωθεί ότι στην έκθεση ελέγχου, ως όρια διάθεσης των επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων της Νομαρχιακής Απόφασης 96400/85 αναφέρονται τα όρια του πίνακα Β που αφορούν τα πρότυπα ποιότητας νερών για κολύμβηση και όχι τα όρια του πίνακα Α που αφορούν τα όρια διάθεσης υγρών αποβλήτων, όπως αυτά που προκύπτουν από την εγκατάσταση επεξεργασίας και μετρώνται στο σημείο διάθεσης. Συνεπώς τα όρια που αναφέρονται θα πρέπει να αναθεωρηθούν.

Αρνούμαστε κατηγορηματικά τις μετρήσεις σας, τα αποτελέσματα των οποίων είναι άσχετα με τη φύση των νερών μεταλλείου (BOD₅). Εξάλλου και από την ίδια την έκθεση προκύπτει ότι ο αριθμός των δειγμάτων δεν διασφαλίζει σε καμία περίπτωση την αντιπροσωπευτικότητά τους. Επιπροσθέτως, δεν προσδιορίζεται καν η μέθοδος χημικής ανάλυσης και ποιοτικού ελέγχου των αναλύσεων. Για παράδειγμα, από μια απλή «ανάγνωση» του Πίνακα 2 της έκθεσης ελέγχου προκύπτουν:

- ✓ Η μέθοδος ανάλυσης των δειγμάτων είναι διαφορετική ανάμεσα στα δείγματα όπως προκύπτει από τα διαφορετικά όρια ανίχνευσης που παρουσιάζονται στον πίνακα (με χρήση του συμβόλου <)
- ✓ Οι μέσοι-όροι αφορούν ένα μικρό αριθμό δειγμάτων με πολύ μεγάλη διασπορά όπως συνάγεται από τον υπολογισμό της τυπικής απόκλισης των μέσων όρων. Οι τεράστιες αποκλίσεις στα αποτελέσματα των μετρήσεων επί των ιδίων δειγμάτων καταδεικνύουν την αναξιопιστία του ελέγχου. Χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι για τον Pb η μέση τιμή που δίνεται είναι 339 μg/l, ενώ αν στην

έκθεση ελέγχου γινόταν ένα απλός έλεγχος της τυπικής απόκλισης θα προέκυπτε η τιμή των 453 $\mu\text{g/l}$, δηλαδή 339 $\mu\text{g/l} \pm 453 \mu\text{g/l}!!!$

Όπως είναι γνωστό, προκειμένου να μπορεί να γίνει συσχέτιση των αποτελεσμάτων των αναλύσεων που γίνονται από την εταιρεία και από οποιοδήποτε ανεξάρτητο φορέα, απαιτείται η εφαρμογή ενός ενιαίου πρωτόκολλου δειγματοληψίας με διπλά δείγματα, η συμφωνία επί των μεθόδων και των διαδικασιών των αναλύσεων που θα ακολουθηθούν καθώς και η από κοινού καταγραφή παραμέτρων/συνθηκών που μπορεί να συσχετιστούν με τις μετρούμενες παραμέτρους. Κάθε άλλη προσπάθεια συσχέτισης τυχαίων τιμών αναλύσεων σε διαφορετικές χρονικές στιγμές και με διαφορετικές μεθόδους ανάλυσης, δεν είναι επιστημονικά αποδεκτή συσχέτιση των αποτελεσμάτων των χημικών αναλύσεων και τα συμπεράσματα είναι απολύτως αναξιόπιστα.

Όσον αφορά στη χρήση των ορίων που τίθενται από την ΚΥΑ 51354/2641/Ε 103/2010, σας παραπέμπουμε σε όσα αναφέρονται στην ενότητα 2.4» (σχετικά με την παράβαση 4).

Τα επιχειρήματα που προβάλλει η εταιρεία στο απολογητικό της υπόμνημα δεν ευσταθούν για τους εξής λόγους:

Όπως αναφέρθηκε στην Α.Π. 485/16-01-2015 Έκθεση Ελέγχου, για τα μέταλλα As, Cr, Cu, Zn, Fe και Mn ως όρια διάθεσης θεωρούνται οι αντίστοιχες οριακές τιμές του πίνακα Β, παρ II) Ι) της 96400/85 Απόφασης Νομάρχης, οι οποίες αναφέρονται σε πρότυπα ποιότητας νερών για κολύμβηση σε θαλάσσιες περιοχές, δεδομένου ότι βάσει του όρου β2.β της Α.Π. οικ.201745/26-07-11 ΚΥΑ ΕΠΟ, λαμβάνονται υπόψη τα αυστηρότερα όρια ποιότητας περιβάλλοντος για τις χρήσεις που έχουν οριστεί. Η υπηρεσία, αναγνωρίζοντας την αυστηρότητα του όρου, σύμφωνα με τον οποίο, σε υγρά απόβλητα τίθενται όρια ποιότητας επιφανειακών νερών, ζήτησε διευκρινίσεις από τις αρμόδιες υπηρεσίες, με την Ειδική Γραμματεία Υδάτων (ΕΓΥ) να επιβεβαιώνει τον ως άνω όρο, όπως έχει αναφερθεί αναλυτικά στην εν λόγω Έκθεση Ελέγχου (κεφάλαιο Β.4).

Στο πλαίσιο της διερεύνησης για την τήρηση των ορίων της νομοθεσίας, η υπηρεσία ζήτησε μεταξύ άλλων και τη μέτρηση των παραμέτρων COD και BOD₅ σε πέντε δείγματα που ελήφθησαν σε διάστημα 16 μηνών. Τα αποτελέσματα ανάλυσης των δειγμάτων από διαπιστευμένο εργαστήριο ανέδειξαν συστηματικές υπερβάσεις των θεσπισμένων ορίων, οι οποίες δεν μπορούν να αμφισβητηθούν. Επαφίεται στην ίδια την εταιρεία να εξηγήσει την εμφάνιση των υπερβάσεων αυτών.

Τόσο η μέθοδος ανάλυσης, όσο και τα όρια ανίχνευσης της κάθε μεθόδου αναφέρονται με σαφήνεια στα πιστοποιητικά δοκιμών του εργαστηρίου, τα οποία είναι στη διάθεση της εταιρείας και δεν είναι δυνατόν να αναπαράγονται στην Έκθεση Ελέγχου.

Οι υπηρεσίες ελέγχου εκ του νόμου δεν οφείλουν να διενεργούν στατιστική ανάλυση των αποτελεσμάτων, αλλά απλή σύγκριση με τα θεσμοθετημένα όρια, λαμβάνοντας υπόψη τυχόν ανοχές απόκλισης, όπως αυτές ορίζονται κατά περίπτωση. Αυτό ακριβώς έπραξε και η υπηρεσία, φροντίζοντας προηγουμένως να λάβει επαρκή αριθμό δειγμάτων σε βάθος περίπου διέτιας, δεδομένου ότι τα όρια της ΚΥΑ ΠΠΠ αναφέρονται σε Ετήσιες Μέσες Συγκεντρώσεις (ΕΜΣ), ώστε να είναι όσο το δυνατόν αντιπροσωπευτικότερα και κατά συνέπεια ασφαλέστερα τα αποτελέσματα.

Τέλος, σε όλες τις δειγματοληψίες παρίστατο και εκπρόσωπος της εταιρείας, ο οποίος ελάμβανε και αντίδειγμα για να αναλυθεί από την εταιρεία και υπέγραφε το σχετικό πρωτόκολλο δειγματοληψίας. Ουδέποτε η εταιρεία κοινοποίησε τα αποτελέσματα των αναλύσεων των αντιδειγμάτων, ούτε το έπραξε με το εν λόγω απολογητικό της υπόμνημα.

Συνεπώς, οι δηλώσεις της εταιρείας δεν αναιρούν την παράβαση που διαπιστώθηκε από τους επιθεωρητές κατά τον έλεγχο.

Παράβαση 4η: Ελλιπής παρακολούθηση των ποιοτικών παραμέτρων των υγρών αποβλήτων

Η εταιρεία δεν παρακολουθεί την ποιότητα των υγρών αποβλήτων, σύμφωνα με τα όρια και τις εξεταζόμενες παραμέτρους του όρου β2.β της Α.Π. οικ.201745/26-07-11 ΚΥΑ ΕΠΟ και της ΚΥΑ 51354/2641/Ε103/2010 (ΦΕΚ 1909/Β'108-12-2010), κατά παράβαση αυτών. Συγκεκριμένα:

- i. Η εταιρεία συγκρίνει τα αποτελέσματα των αναλύσεων των υγρών αποβλήτων που διενεργεί, με την υπ' αριθμ. 96400/85 (ΦΕΚ573 Β'/24-09-85) Απόφαση Νομάρχη και όχι με αυτά που θέτει ο όρος β2.β της ανωτέρω ΚΥΑ ΕΠΟ, κατά παράβαση αυτού και του όρου δ.4.21 της ίδιας ΚΥΑ ΕΠΟ.
- ii. Η εταιρεία συγκρίνει τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών υδάτων των αποδεκτών με τα όρια της υπ' αριθμ. 96400/85 Νομαρχιακής Απόφασης (πίνακας Β της παρ. ΙΙ) Ι)) και όχι με τα Πρότυπα Ποιότητας Περιβάλλοντος (ΠΠΠ) της ΚΥΑ 51354/2641/Ε103/2010, κατά παράβαση αυτού και του όρου δ.4.21 της ίδιας ΚΥΑ ΕΠΟ.
- iii. Η εταιρεία για το σύνολο των εξεταζομένων μετάλλων μετράει την συγκέντρωσή τους εν διαλύσει και όχι την ολική, κατά παράβαση της ΚΥΑ 51354/2641/Ε103/2010 και του Παραρτήματος Ι, Μέρος Γ.

Επισημαίνεται ότι από την εν λόγω παράβαση προκλήθηκε ρύπανση των επιφανειακών υδάτων και συνεπώς υποβάθμιση του περιβάλλοντος, κατά την έννοια του άρθρου 2 του Ν. 1650/1986 (ΦΕΚ 160 Α'/16-10-1986).

Στο από 16-02-2015 απολογητικό της υπόμνημα η εταιρεία αναφέρει μεταξύ άλλων ότι «

1. Η εταιρία μας, συμμορφούμενη προς τις οριστικές άδειες επεξεργασίας και διάθεσης υγρών αποβλήτων μονάδας Στρατωνίου (Απόφαση Νομάρχη 104351/15.7.1998 για Μονάδα Στρατωνίου και 024/1361/6.11.2010 για Μονάδα Μαντέμ Λάκκου), εφαρμόζει τα όρια που θέτουν αυτές, τα οποία συμπίπτουν με εκείνα της Νομαρχιακής Απόφασης 96400/85. Σε εκτέλεση του όρου δ1.23 της ΚΥΑ ΕΠΟ του έργου, για την εφαρμογή των οριακών τιμών που προβλέπονται από την ίδια, είναι προφανώς αναγκαία η υλοποίηση του μέτρου ΟΜ10-01 του εγκεκριμένου σχεδίου διαχείρισης Περιοχής Λεκανών Απορροής Ποταμών Κ. Μακεδονίας, η οποία επί του παρόντος βρίσκεται σε εκκρεμότητα, χωρίς υπαιτιότητα της εταιρίας μας.

Υπενθυμίζεται ότι σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην εγκύκλιο 191645/3-12-2013 της ΕΓΥ/ΥΠΕΚΑ, στην οποία προβλέπεται η διατήρηση σε ισχύ του θεσμικού πλαισίου για τη διάθεση των υγρών αποβλήτων, τα όρια της Νομαρχιακής Απόφασης 96400/85, συνεχίζουν να ισχύουν για τις υφιστάμενες εγκαταστάσεις.

2. Η εφαρμογή της Κ.Υ.Α. Η.Π. 51354/2641/Ε 103/2010 (ΦΕΚ 1909/Β/8.12.2010) περί «Καθορισμού Προτύπων Ποιότητας Περιβάλλοντος (ΠΠΠ) για τις συγκεντρώσεις ορισμένων ρύπων και ουσιών προτεραιότητας στα επιφανειακά ύδατα προϋποθέτει τον καθορισμό της φυσικής συγκέντρωσης υποβάθρου σύμφωνα με το παράρτημα Ι, Μέρος Γ της Κ.Υ.Α. Η.Π. 51354/2641/Ε 103/2010...:
3. Στο πλαίσιο εξειδίκευσης των στοιχείων του ελέγχου της ποιότητας περιβάλλοντος, στην ΚΥΑ ΕΠΟ 201745-26/7/2011 υπάρχουν οι παρακάτω όροι:

«δ4.8. Σε χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών από την έκδοση της Απόφασης αυτής να συνταχθεί Τεχνική Έκθεση με τις ακριβείς προτεινόμενες θέσεις δειγματοληψίας, τις μετρούμενες μεταβλητές, τις προτεινόμενες μεθόδους μέτρησης & ανάλυσης, καθώς και την κατά περίπτωση συχνότητα και τον αριθμό δειγμάτων. Το πρόγραμμα παρακολούθησης ποιότητας περιβάλλοντος να περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον όσα αναφέρονται στους ειδικούς όρους που ακολουθούν. Η Τεχνική Έκθεση να υποβληθεί στην ΕΥΕΠ/ΥΠΕΚΑ, καθώς και στην επιτροπή του όρου δ1.39 της παρούσας».

«δ4.10. Για όλες τις μεταβλητές, είτε αφορούν υφιστάμενους χώρους και δραστηριότητες είτε μελλοντικούς, η παρακολούθηση να αρχίσει αμέσως μετά την έγκριση της προαναφερόμενης τεχνικής έκθεσης του όρου δ4.8».

Η προαναφερόμενη Τεχνική Έκθεση έχει υποβληθεί σε όλους τους αρμόδιους φορείς που προβλέπονται από την ΚΥΑ ΕΠΟ 201745-26/7/2011, μεταξύ των οποίων και στην υπηρεσία σας (με το υπ. αρ. ΑΠ Χ1172/23.1.2012 έγγραφό μας που πήρε από την υπηρεσία σας τον ΑΠ 125/26.1.2012), χωρίς μέχρι σήμερα και παρόλο που έχουν περάσει τρία (3) χρόνια από την κατάθεσή της, να έχει αυτή εγκριθεί αρμοδίως παρά τη σχετική υποχρέωση της Διοίκησης.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να σημειωθεί ότι η έγκριση της Τεχνικής Έκθεσης είναι κομβικής σημασίας για την εφαρμογή του προγράμματος παρακολούθησης, προκειμένου να δοθούν μια σειρά από

διευκρινήσεις/κατευθύνσεις από τις αρμόδιες αρχές, όσον αφορά στην διασαφήνιση της μεθοδολογίας των μετρήσεων και χημικών αναλύσεων.

Από τα προαναφερόμενα προκύπτει ότι η εταιρεία έχει πράξει στο ακέραιο τα δέοντα όσον αφορά στην ενεργοποίηση του προγράμματος παρακολούθησης που προβλέπεται από την ΚΥΑ ΕΠΟ 201745-26/7/2011, χωρίς όμως οι αρμόδιοι φορείς και υπηρεσίες να έχουν εφαρμόσει τον όρο δ4.10 της προαναφερόμενης ΚΥΑ.».

Όπως εκτενώς αναφέρεται στην Α.Π. 485/16-01-2015 Έκθεση Ελέγχου, οι οριστικές άδειες επεξεργασίας υγρών αποβλήτων της δραστηριότητας παραπέμπουν στα όρια διάθεσης υγρών αποβλήτων που καθορίζονται από την 96400/85 Νομαρχιακή Απόφαση. Ωστόσο, στον όρο β.2.β της Α.Π. οικ.201745/26-07-11 ΚΥΑ ΕΠΟ, μεταγενέστερης των ανωτέρω αδειών, αναφέρεται ότι τα χαρακτηριστικά των προς διάθεση υγρών αποβλήτων σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να ικανοποιούν τα όρια των πινάκων της ΚΥΑ ΗΠ 51354/2641/Ε103/2010, εκτός εάν ορίζονται αυστηρότερα όρια ή απαιτήσεις για όρια και πρόσθετων παραμέτρων από άλλες διατάξεις, όπως: ΚΥΑ 5673/400/1997, ΚΥΑ 4859/726/2001, ΚΥΑ 50388/2704/Ε103/2003, Απόφαση Νομάρχη Χαλκιδικής 96400/1985. Η υπηρεσία μας, αναγνωρίζοντας την αυστηρότητα του όρου, σύμφωνα με τον οποίο, σε υγρά απόβλητα τίθενται όρια ποιότητας επιφανειακών νερών, με το (65) σχετικό έγγραφο, ζήτησε διευκρινίσεις για τον όρο αυτό από την ΕΥΠΕ του ΥΠΕΚΑ, ως περιβαλλοντικά αδειοδοτούσα αρχή, η οποία παρέπεμψε το θέμα στην Ειδική Γραμματεία Υδάτων (ΕΓΥ). Η ΕΓΥ με το (66) σχετικό έγγραφο της επιβεβαίωσε τον ως άνω όρο, ότι δηλαδή τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των προς διάθεση υγρών αποβλήτων θα πρέπει να ικανοποιούν τα όρια των Προτύπων Ποιότητας Περιβάλλοντος (ΠΠΠ), υποχρέωση την οποία η υπηρεσία διαμήνυσε άμεσα στην εταιρεία με το (68) σχετικό. Η υποχρέωση αυτή επισημάνθηκε στην εταιρεία και από την Επιστημονική Επιτροπή του περιβαλλοντικού όρου δ.1.39 με το Α.Π. 50/04-05-2014 έγγραφό της. Επομένως, σύμφωνα με τα ανωτέρω, τα όρια διάθεσης υγρών αποβλήτων θα πρέπει να ικανοποιούν τα όρια που τίθενται στην Α.Π. οικ.201745/26-07-11 ΚΥΑ ΕΠΟ, τα οποία σε κάθε περίπτωση είναι αυστηρότερα της 96400/85 Νομαρχιακής Απόφασης. Συνεπώς, η ανωτέρω άδεια διάθεσης υγρών αποβλήτων δεν ισχύει πλέον και δεδομένου ότι με το άρθρο 12 του Ν. 4014/2011, καταργήθηκαν οι άδειες διάθεσης υγρών αποβλήτων, και κατ' εφαρμογή της ΑΠ:οικ.205988/14-12-2011 Εγκυκλίου της ΕΥΠΕ/ΥΠΕΚΑ §3.γ, η ΚΥΑ ΕΠΟ επέχει και θέση άδειας διάθεσης των υγρών αποβλήτων, αφού καλύπτει πλήρως το θέμα αυτό.

Η εκκρεμότητα με τη μη υλοποίηση του μέτρου ΟΜ10-01 του εγκεκριμένου σχεδίου διαχείρισης Περιοχής Λεκανών Απορροής Ποταμών Κ. Μακεδονίας, είναι γνωστή στη διοίκηση και ειδικότερα στην αρμόδια ΕΓΥ, ωστόσο η απάντησή της δεν αφήνει περιθώρια αμφισβήτησεων. Όσο ισχύει ο όρος β.2.β της Α.Π. οικ.201745/26-07-11 ΚΥΑ ΕΠΟ, η εταιρεία είναι υποχρεωμένη να τον τηρεί. Κατά συνέπεια, τα αναφερόμενα στην εγκύκλιο 191645/3-12-2013 της ΕΓΥ/ΥΠΕΚΑ περί ισχύος της Υ.Δ. Ειβ/1965 αφορούν στη διαδικασία καθορισμού αποδέκτη και όχι στις λοιπές διατάξεις της.

Επίσης παράλειψη της διοίκησης αποτελεί η μη έγκριση της Τεχνικής Έκθεσης για την εφαρμογή του προγράμματος παρακολούθησης ποιότητας περιβάλλοντος, την οποία η υπηρεσία επισήμανε με το Α.Π. οικ. 1638/15-10-2012 έγγραφό της, καθώς και με το (67) σχετικό. Το γεγονός αυτό, ωστόσο δεν εμποδίζει στην ουσία την εταιρεία να τηρήσει τα όρια που της έχουν επιβληθεί με την ισχύουσα ΚΥΑ ΕΠΟ για το υφιστάμενο πρόγραμμα παρακολούθησης, σύμφωνα με τα παραπάνω. Μάλιστα, το εν λόγω πρόγραμμα παρακολούθησης, θα πρέπει να είναι πλήρως ευθυγραμμισμένο με τους όρους που έχουν τεθεί στην ΚΥΑ ΕΠΟ, μεταξύ αυτών και με τα όρια διάθεσης υγρών αποβλήτων.

Για το σκέλος iii της παράβασης η εταιρεία δεν προβάλλει κανέναν ισχυρισμό. Η μέτρηση παραμέτρων στην εν διαλύσει τους μορφή και όχι ως ολική συγκέντρωση, όπως επιβάλει η ΚΥΑ 51354/2641/Ε103/2010 για τα μέταλλα As, Fe, Cu, Mn, Zn Cr, πέραν του ότι αντιβαίνει την εν λόγω ΚΥΑ συνεπάγεται την πιθανότατη διάθεση στο περιβάλλον πολύ μεγαλύτερων ολικών συγκεντρώσεων των παραπάνω μετάλλων σε μη διαλυμένη μορφή, η οποία όμως επειδή δεν μετράται, δεν καταγράφεται.

Απόρροια της ελλιπούς και μη ορθής παρακολούθησης των ποιοτικών παραμέτρων από την εταιρεία είναι η ρύπανση των επιφανειακών νερών, χωρίς αυτό να γίνεται αντιληπτό από την εταιρεία και χωρίς στη συνέχεια να αναφέρεται στις αρμόδιες αρχές δια των εκθέσεων παρακολούθησης των ποιοτικών

παραμέτρων. Τέτοιες περιπτώσεις είναι αυτή του Ζη για τη μονάδα κατεργασίας του Στρατωνίου και των Ας και Ζη για τη μονάδα του Μαντέμ Λάκκου.

Συνεπώς, οι δηλώσεις της εταιρείας δεν αναιρούν την παράβαση που διαπιστώθηκε από τους επιθεωρητές κατά τον έλεγχο.

Παράβαση 5η: Μη σύννομη διάθεση ιλύος σε υδαρή μορφή, ανεπεξέργαστων υγρών αποβλήτων και επιβαρημένων ομβρίων

Διαπιστώθηκε μη σύννομη διάθεση υδαρούς ιλύος, νερών πλύσης και επιβαρημένων ομβρίων, κατά παράβαση της Α.Π. οικ.201745/26-07-11 ΚΥΑ ΕΠΟ και της εγκεκριμένης ΜΠΕ.

- i. Η ιλύς της μονάδας κατεργασίας νερών μεταλλείων Μαντέμ Λάκκου, από τον Απρίλιο του 2012 οδηγείται σε υδαρή μορφή στη λίμνη Σεβαλιέ II, κατά παράβαση των όρων δ2.225 και δ2.227 της ανωτέρω ΚΥΑ ΕΠΟ και της σελίδας 5.2-15 της εγκεκριμένης ΜΠΕ, που προβλέπουν διάθεση της ιλύος μετά από αφύγρανση σε φιλτρόπρεσσα.
- ii. Τα νερά πλύσης των φορτηγών και μηχανημάτων του μεταλλείου, μέσω αγωγού απορρέουν σε χωμάτινο σκάμμα επιφάνειας 10 m² περίπου, κοντά στα πρανή της περιοχής των λιμνών Σεβαλιέ, το οποίο κατά την αυτοψία περιείχε υγρά πλύσης, χωρίς αυτό να προβλέπεται από την ανωτέρω ΚΥΑ ΕΠΟ και κατά παράβαση του όρου δ.1.22 αυτής.
- iii. Τα όμβρια ύδατα της οδού κίνησης στα γραφεία Μαντέμ Λάκκου, επιβαρημένα με φερτά υλικά από τις εγκαταστάσεις, οδηγούνται στο ρέμα Κοκκινόλακκα. Παρεμβάλλεται χωμάτινο σκάμμα επιφάνειας περίπου 10 m², το οποίο κατά την αυτοψία ήταν καλυμμένο με σκουρόχρωμη ιλύ υλικών του μεταλλείου, κατά παράβαση των όρων δ1.18 και δ1.19 της ανωτέρω ΚΥΑ ΕΠΟ, που επιβάλλουν την κατασκευή τεχνικών για την πρόληψη μεταφοράς φερτών από τις εγκαταστάσεις προς τους υδάτινους αποδέκτες.

Επισημαίνεται ότι από το σκέλος iii) της εν λόγω παράβασης προκαλείται ρύπανση και υποβάθμιση του περιβάλλοντος, κατά την έννοια του άρθρου 2 του Ν. 1650/1986 (ΦΕΚ 160 Α'/16-10-1986), ενώ από τα σκέλη i) και ii) δημιουργείται κίνδυνος υποβάθμισης του περιβάλλοντος.

Ως προς το σκέλος i) της παράβασης, στο από 16-02-2015 απολογητικό της υπόμνημα η εταιρεία αναφέρει ότι «Κατά πρώτον θα πρέπει να αναφερθεί ότι οι περιβαλλοντικοί όροι δ2.225 και δ2.227 αναφέρονται αποκλειστικά στη μονάδα κατεργασίας νερών μεταλλείου του Στρατωνίου, όπου λειτουργεί η μονάδα εμπλουτισμού μεταλλεύματος και παράγεται το λεπτομερές κλάσμα του τέλματος. Οι όροι αυτοί δεν μπορούν να εφαρμοστούν στην μονάδα του Μαντέμ Λάκκου τουλάχιστον μέχρι την κατασκευή και λειτουργία τόσο του νέου εργοστασίου εμπλουτισμού όσο και του ΧΥΤΕΑ Κοκκινόλακκα. Σε κάθε περίπτωση σημειώνεται ότι στη μονάδα κατεργασίας νερών του Μαντέμ Λάκκου έχει ενσωματωθεί και φιλτρόπρεσσα για την αφύγρανση της ιλύος εξουδετέρωσης», Προσκομίστηκαν φωτογραφίες και σχετικά παραστατικά από την εγκατάστασή της.

Ο ισχυρισμός της εταιρείας δεν ευσταθεί διότι, τόσο στους όρους για τη λειτουργία του υφιστάμενου εργοστασίου εμπλουτισμού Στρατωνίου, όσο και για το νέο εργοστάσιο που πρόκειται να ανεγερθεί στο Μαντέμ Λάκκο, η ισχύουσα ΚΥΑ ΕΠΟ προβλέπει την αφυδάτωση της ιλύος των μονάδων κατεργασίας νερών σε φιλτρόπρεσσα (όροι δ2.225 και δ2.251 αντίστοιχα). Άλλωστε είναι σαφής η αναφορά στην περιγραφή της νέας μονάδας κατεργασίας νερών στη σελίδα 5.2-15 της εγκεκριμένης ΜΠΕ στη «διήθηση της υπορροής του πυκνωτή σε φιλτρόπρεσσα με απόθεση του παραγομένου πλακούνη διήθησης σε ελεγχόμενο χώρο», αλλά και η γενικότερη πρόβλεψη της ΜΠΕ (σελίδα 3.4-94) για κατ' αποκλειστικότητα ξηρή απόθεση λεπτομερών τελμάτων εμπλουτισμού και ιλύος από την εξουδετέρωση των νερών μεταλλείων στις υφιστάμενες λίμνες απόθεσης Σεβαλιέ 1 & 2 και καταδεικνύουν τη συγκεκριμένη υποχρέωση της εταιρείας.

Η απόθεση υδαρούς ιλύος στους παλαιούς χώρους απόθεσης Σεβαλιέ, οι οποίοι δεν πληρούν τις προδιαγραφές για Χώρους Υγειονομικής Ταφής Επικινδύνων Αποβλήτων (ΧΥΤΕΑ), αυξάνει τον κίνδυνο διήθησης νερών επιβαρημένων με επικίνδυνα συστατικά προς το έδαφος και τα επιφανειακά και υπόγεια ύδατα, και συνεπώς τον κίνδυνο ρύπανσή τους.

Ως προς το σκέλος ii) της παράβασης, στο από 16-02-2015 απολογητικό της υπόμνημα η εταιρεία αναφέρει μεταξύ άλλων ότι «Σε όλες τις φάσεις λειτουργίας του ως άνω χώρου λαμβάνονται σχολαστικά μέτρα για τη συλλογή των νερών πλύσης σε δύο εν σειρά χωμάτινες δεξαμενές (σκάμματα) επαρκούς χωρητικότητας για την συγκράτηση του συνόλου των νερών (τουλάχιστον 10 m³ η πρώτη και τουλάχιστον 15 m³ η δεύτερη), και σε καμία περίπτωση αυτά δεν διατίθενται σε επιφανειακό αποδέκτη. Όπως άλλωστε η ίδια η έκθεση ελέγχου συνομολογεί η δεύτερη δεξαμενή δεν είχε ούτε νερό ούτε ιλύ. Επιπροσθέτως, οι όροι δ2.157, δ2.232 και δ2.258 είναι άσχετοι, διότι αναφέρονται σε «νερά από τις λεκάνες πλύσης των τροχών των οχημάτων μεταφοράς συμπτκνώματος», για τα οποία πράγματι υπαγορεύουν «να αντλούνται στον πυκνωτή συμπτκνώματος». Εν προκειμένω, όμως, τα φορτηγά και μηχανήματα έργου του μεταλλείου δεν χρησιμοποιούνται για την μεταφορά συμπτκνωμάτων».

Η πρακτική που εφαρμόζει η εταιρεία για τη διάθεση των νερών πλύσης, συνιστά κατ' αρχήν μη-σύννομη υπεδάφια διάθεση υγρών αποβλήτων, τα οποία λόγω της γειννίας του χώρου με το ρέμα του Κοκκινόλακκα και της υπερυψωμένης θέσης του σε σχέση με το ρέμα, διηθούμενα προφανώς καταλήγουν σε αυτόν. Η πρακτική αυτή δεν προβλέπεται στην εγκεκριμένη ΜΠΕ, ούτε επιτρέπεται από την ισχύουσα ΚΥΑ ΕΠΟ, η οποία αντιθέτως, επιβάλλει για αντίστοιχες περιπτώσεις συστημάτων πλύσης τροχών φορτηγών που μεταφέρουν συμπτκνώματα, την επεξεργασία των υγρών αποβλήτων. Επομένως και τα οχήματα του μεταλλείου που μεταφέρουν το μέταλλευμα, θα πρέπει να υπόκεινται στην ίδια αντιμετώπιση, δεδομένου ότι το μέταλλευμα εμπεριέχει τα επικίνδυνα συστατικά των συμπτκνωμάτων. Ομοίως, ο όρος δ.1.22 επιβάλλει την αποτροπή διαρροών στερεών ή υγρών ανεπεξεργαστων αποβλήτων στο περιβάλλον. Κατά συνέπεια η πρακτική αυτή ενέχει τον κίνδυνο ρύπανσης του εδάφους και των επιφανειακών και υπογείων νερών.

Ως προς το σκέλος iii) της παράβασης, στο από 16-02-2015 απολογητικό της υπόμνημα η εταιρεία αναφέρει μεταξύ άλλων ότι «το εν λόγω - εγκάρσιο στην ασφαλτοστρωμένη οδό κίνησης - φρεάτιο συλλέγει τα όμβρια νερά της οδού, τα οποία ενδέχεται να παρασύρουν χώματα και σκόνες από τα οχήματα. Τα όμβρια αυτά οδηγούνται στο χωμάτινο σκάμμα χωρητικότητας 60 m³ για διαύγαση, πριν τη διάθεσή τους στο παρακείμενο ρέμα του Κοκκινόλακκα. Το σκάμμα ελέγχεται σε συνεχή βάση και καθαρίζεται από τις φερτές ύλες, οι οποίες οδηγούνται προς απόθεση στους αδειοδοτημένους χώρους απόθεσης της εταιρείας. Συνεπώς, δεν υφίσταται καμία παραβίαση των περιβαλλοντικών όρων της ΚΥΑ ΕΠΟ».

Όπως αναφέρεται στην Α.Π. 485/16-01-2015 Έκθεση Ελέγχου, κατά την αυτοψία διαπιστώθηκε η κατάληξη των επιβαρημένων με φερτά υλικά από τις εγκαταστάσεις ομβρίων, προς το ρέμα Κόκκινόλακκα, όπως άλλωστε παραδέχεται και η εταιρεία. Το εν λόγω πρόχειρο χωμάτινο σκάμμα δεν τεκμηριώνεται ότι επιτελεί την απαιτούμενη επεξεργασία των επιβαρημένων ομβρίων.

Η πρακτική αυτή προκαλεί ρύπανση των νερών του Κοκκινόλακκα.

Συνεπώς, οι δηλώσεις της εταιρείας δεν αναιρούν την παράβαση που διαπιστώθηκε από τους επιθεωρητές κατά τον έλεγχο.

Παράβαση 6η: Αποθήκευση στερεών αποβλήτων και χημικών σε ακατάλληλους χώρους

Διαπιστώθηκε αποθήκευση στερεών αποβλήτων και χημικών σε ακατάλληλους χώρους, κατά παράβαση της Α.Π. οικ.201745/26-07-11 ΚΥΑ ΕΠΟ και του Νόμου 4042/2012 (ΦΕΚ 24 Α'/13-02-12). Συγκεκριμένα:

- i. Η αποθήκευση παλαιοσιδήρων, βαρελιών με υπολείμματα γράσων και άλλων στερεών αποβλήτων γινόταν σε υπαίθριο χώρο επί του εδάφους, κατά παράβαση του όρου δ.1.28 της Α.Π. οικ.201745/26-07-11 ΚΥΑ ΕΠΟ που προβλέπει αποθήκευση των μη επικινδύνων βιομηχανικών αποβλήτων σε κατάλληλα προστατευμένο χώρο (δάπεδο με συλλογή απορρώων) εντός των εγκαταστάσεων.
- ii. Σε υπαίθριο χώρο επί του εδάφους βρέθηκαν περίπου 50 κενά βαρέλια λιπαντικών και 4 παλετοδεξαμενές IBC 1t γεμάτες με χημικά, κατά παράβαση του όρου δ.1.14 της Α.Π. οικ.201745/26-07-11 ΚΥΑ ΕΠΟ, που προβλέπει λεκάνες ασφαλείας, και του άρθρου 14 του Νόμου 4042/2012 για τη διαχείριση των αποβλήτων.
- iii. Η υπαίθρια αποθήκη χημικών στα γραφεία Μαντέμ Λάκκου δεν διαθέτει διάταξη συλλογής τυχόν διαρροών, κατά παράβαση του όρου δ.1.14 της Α.Π. οικ.201745/26-07-11 ΚΥΑ ΕΠΟ, που προβλέπει λεκάνες ασφαλείας για την αποθήκευση χημικών.

Επισημαίνεται ότι από την εν λόγω παράβαση δημιουργείται κίνδυνος υποβάθμισης του περιβάλλοντος.

Ως προς το σκέλος i) της παράβασης, στο από 16-02-2015 απολογητικό της υπόμνημα η εταιρεία αναφέρει μεταξύ άλλων ότι «Η περιοχή στην οποία αναφέρεται η έκθεση ελέγχου είναι μια από τις πολλές μη λειτουργικές παλαιές περιοχές απόθεσης αποβλήτων που συσσωρεύτηκαν από την μακρόχρονη προγενέστερη μεταλλευτική δραστηριότητα. Η απομάκρυνση και ο καθαρισμός της περιοχής αυτής, συμπεριλαμβάνεται στο εγκεκριμένο έργο με χρονικό ορίζοντα εξαετίας από την έναρξη κατασκευής των έργων. Συνεπώς δεν τίθεται ζήτημα παραβίασης του όρου δ.1.28 της ΚΥΑ ΕΠΟ. Πολύ περισσότερο που ο καθαρισμός της ίδιας περιοχής ολοκληρώθηκε σύμφωνα με το σχεδιασμό στις αρχές του 2013, παράλληλα με τις εργασίες κατασκευής του ΧΥΤΕΑ Κοκκινόλακκα, εντός του οποίου βρισκόταν».

Επιπλέον για τη μεταφορά τους σε νέα θέση: «σημειώνεται ότι για μεγάλου όγκου υλικά προς επαναχρησιμοποίηση, είναι κοινή πρακτική για την ασφάλεια της μεταφοράς τους και την εν γένει διαχείρισή τους, να γίνεται τεμαχισμός τους στο σημείο παραγωγής τους. Συνεπώς, εσφαλμένα εκλαμβάνεται ως μεταφορά και απόθεση η αναγκαία ενδιάμεση εργασία του τεμαχισμού πριν τη φόρτωση προς απομάκρυνση».

Τα επιχειρήματα της εταιρείας δεν συμφωνούν με την εικόνα κατά την αυτοψία, κατά την οποία ο εν λόγω χώρος χρησιμοποιούνταν από την τρέχουσα δραστηριότητα, καθώς υπήρχαν απόβλητα που είχαν αποθηκευθεί πρόσφατα επί του εδάφους, ενώ άλλα είχαν διαχωριστεί για το μελλοντικό μεταλλευτικό μουσείο. Μάλιστα δε, κατά την αυτοψία στις 20-09-2013, τα scrap είχαν μεταφερθεί σε νέο υπαίθριο χώρο, και πάλι επί του εδάφους, χωρίς τις προϋποθέσεις του όρου δ.1.28. Άλλωστε, ο εν λόγω όρος και η παράβαση δεν αφορούν σε αποκατάσταση ρυπασμένων χώρων, αλλά σε συνθήκες προσωρινής αποθήκευσης των συγκεκριμένων αποβλήτων, μέχρι την προώθησή τους για ανακύκλωση. Σε καμιά περίπτωση δεν επιτρέπεται είτε από την ισχύουσα ΚΥΑ ΕΠΟ, είτε από την περιβαλλοντική νομοθεσία, να χρησιμοποιεί τις περιβαλλοντικά επιβαρημένες περιοχές ως χώρους ανεξέλεγκτης διαχείρισης αποβλήτων. Τελικώς, κατά την αυτοψία στις 28-08-2014 διαπιστώθηκε ότι είχε κατασκευαστεί και τεθεί σε χρήση νέος χώρος προσωρινής αποθήκευσης ανακυκλώσιμων βιομηχανικών αποβλήτων με τις κατάλληλες προδιαγραφές.

Η πρακτική της εταιρείας δημιουργούσε κίνδυνο ρύπανσης του εδάφους και των επιφανειακών και υπογείων νερών από διαφυγές ρυπασμένων απορρώων.

Ως προς το σκέλος ii) της παράβασης, στο από 16-02-2015 απολογητικό της υπόμνημα η εταιρεία αναφέρει μεταξύ άλλων ότι «Η περιοχή στην οποία αναφέρεται η έκθεση ελέγχου είναι άλλη μια από τις πολλές μη λειτουργικές παλαιές περιοχές απόθεσης αποβλήτων που συσσωρεύτηκαν από την

μακρόχρονη προγενέστερη μεταλλευτική δραστηριότητα. Η απομάκρυνση και ο καθαρισμός της περιοχής αυτής, συμπεριλαμβάνεται στο εγκεκριμένο έργο με χρονικό ορίζοντα εξαετίας από την έναρξη κατασκευής των έργων. Συνεπώς δεν τίθεται ζήτημα παραβίασης του όρου δ1.28 της ΚΥΑ ΕΠΟ».

Τα επιχειρήματα της εταιρείας δεν συμφωνούν με την εικόνα κατά την αυτοψία, κατά την οποία ο εν λόγω χώρος χρησιμοποιούνταν από την τρέχουσα δραστηριότητα και τα δοχεία είχαν αποθηκευθεί πρόσφατα επί του εδάφους. Άλλωστε ο εν λόγω όρος και η παράβαση δεν αφορούν σε αποκατάσταση ρυπασμένων χώρων, αλλά σε συνθήκες αποθήκευσης των συγκεκριμένων υλικών.

Η πρακτική αυτή ενέχει τον κίνδυνο ρύπανσης του εδάφους και των επιφανειακών και υπογείων νερών από τυχόν διαρροές των χημικών.

Ως προς το σκέλος iii) της παράβασης, στο από 16-02-2015 απολογητικό της υπόμνημα η εταιρεία αναφέρει μεταξύ άλλων ότι «η εν λόγω αποθήκη αφορά ογκώδεις πρώτες ύλες και όχι μόνο χημικές πρώτες ύλες, όπως αναφέρεται στην έκθεση ελέγχου. Επιπροσθέτως, το στεγασμένο τμήμα της αποθήκης, όπου αποθηκεύονται οι συσκευασίες με τις υγρές πρώτες ύλες και συγκεκριμένα οι δεξαμενές πρόσθετων του σκυροδέματος και τα βαρέλια ορυκτελαίων, το δάπεδο διαθέτει σχάρα με δεξαμενή συλλογής τυχόν διαρροών, σε πλήρη συμφωνία με τον όρο δ1.14 της ΚΥΑ ΕΠΟ. Συνεπώς, δεν υφίσταται καμία παραβίαση των περιβαλλοντικών όρων της ΚΥΑ ΕΠΟ».

Επίσης, «το φρεάτιο το οποίο αναφέρεται στην έκθεση ελέγχου αφορά αποκλειστικά τη συλλογή και διαχείριση των ομβρίων υδάτων της οδού εξυπηρέτησης του μεταλλείου Μαύρων Πετρών και σε καμία περίπτωση δεν συνδέεται με την υπαίθρια αποθήκη ογκωδών πρώτων υλών που αναφέρεται στο ανωτέρω σημείο.

Η παράβαση δεν αφορά στη στεγασμένη, αλλά στην υπαίθρια αποθήκη. Όπως αναφέρεται στην Α.Π. 485/16-01-2015 Έκθεση Ελέγχου, κατά την αυτοψία στις 11-10-2012 διαπιστώθηκε η αποθήκευση 10 περίπου παλετοδεξαμενών γεμάτων με υγρά χημικά (διάλυμα NaOH) εκτός λεκανών ασφαλείας και κατά την αυτοψία στις 20-09-2013 η αποθήκευση 3 δεξαμενών. Οι δεξαμενές αυτές δεν βρίσκονταν στην αποθήκη λιπαντικών, η οποία διαθέτει λεκάνη ασφαλείας και η οποία επίσης αναφέρεται στην έκθεση ελέγχου. Ανεξάρτητα από την αποθήκευση και άλλων αντικειμένων, όπως διατείνεται η εταιρεία, για την αποθήκευση αντιδραστηρίων και χημικών, ο όρος δ1.14 επιβάλλει την ύπαρξη λεκανών ασφαλείας για λόγους περιβαλλοντικής προστασίας.

Δεδομένου ότι τυχόν διαρροές της υπαίθριας αποθήκης χημικών, λόγω της έλλειψης σε αυτήν κατάλληλης διάταξης συλλογής, θα κατέληγαν στο εγκάρσιο φρεάτιο επί της οδού κίνησης και από εκεί στο Κοκκινόλακκα, η εν λόγω παράλειψη δημιουργεί κίνδυνο ρύπανσης και υποβάθμισης του περιβάλλοντος.

Συνεπώς, οι δηλώσεις της εταιρείας και οι εκ των υστέρων ενέργειες μερικής συμμόρφωσης δεν αναιρούν την παράβαση που διαπιστώθηκε από τους επιθεωρητές κατά τον έλεγχο.

Παράβαση 7η: Παραλείψεις στη διαχείριση στερεών αποβλήτων

Η διαχείριση των στερεών αποβλήτων δεν γινόταν με όλες τις απαιτούμενες άδειες και την υποβολή των σχετικών εκθέσεων, κατά παράβαση της ΚΥΑ Η. Π. 50910/2727/2003 (ΦΕΚ 1909 Β' 22-12-03) και της ΚΥΑ Η.Π. 13588/725/2006 (ΦΕΚ 383 Β' 28-03-06). Συγκεκριμένα:

- i. Τα scrap σιδήρου παραδίδονταν σε συλλέκτη, ο οποίος δεν διέθετε την προβλεπόμενη άδεια συλλογής – μεταφοράς, κατά παράβαση του άρθρου 11 της ΚΥΑ Η. Π. 50910/2727/2003.
- ii. Η εταιρεία δεν υπέβαλε στις αρμόδιες υπηρεσίες, «ετήσιες εκθέσεις παραγωγού αποβλήτων» για τα έτη 2011-2012 και δεν διέθετε μητρώο παραγωγού επικινδύνων αποβλήτων, σε αντίθεση με το άρθρο 11 της ΚΥΑ Η.Π. 13588/725/2006 και τα Κεφάλαια 12 και 13 της ΚΥΑ Η.Π. 24944/1159/2006 (ΦΕΚ 791 Β' 30-06-2006), όπως διευκρινίζεται και στις Α.Π.: οικ.132496/3628/05-

10-2005, Α.Π.: οικ.172509/4266/02-10-2007 και Α.Π.: οικ.149023/1799/30-03-2010 Εγκυκλίου του ΥΠΕΚΑ.

Επισημαίνεται ότι από την εν λόγω παράβαση δημιουργείται κίνδυνος υποβάθμισης του περιβάλλοντος.

Ως προς το σκέλος i) της παράβασης, στο από 16-02-2015 απολογητικό της υπόμνημα η εταιρεία αναφέρει σε σχέση με τα scrap σιδήρου ότι «όπως προκύπτει από το σχετικό συμβόλαιο με τον εν λόγω εργολάβο, ο τελευταίος παρέλαβε ποσότητα 13.070 Kg scrap σιδήρου, σαν εμπορεύσιμο προϊόν για επαναξιοποίηση - επαναχρησιμοποίηση και όχι ανακύκλωση. Συνεπώς δεν ήταν αναγκαίο αυτός να κατέχει άδεια συλλογής – μεταφοράς. Πρόκειται για μια συνήθη σύμβαση που απηχεί την πολιτική της εταιρείας μας για την αειφόρο διαχείριση των αποβλήτων».

Σε σχέση με τα scrap σιδήρου, το επιχείρημα της εταιρείας δεν προβάλλεται ορθά, διότι ο ορισμός των αποβλήτων δεν επαφίεται στον παραγωγό, ούτε συναρτάται από την ενδεχόμενη εμπορική του αξία, αλλά καθορίζεται από το ισχύον ευρωπαϊκό και ελληνικό νομικό πλαίσιο και ειδικότερα τις ΚΥΑ Η. Π. 50910/2727/2003 και της ΚΥΑ Η.Π. 13588/725/2006. Ειδικότερα δε, τα scrap σιδήρου περιλαμβάνονται στον Ευρωπαϊκό Κατάλογο Αποβλήτων (ΕΚΑ) που αποτελεί τμήμα των ανωτέρω ΚΥΑ, με κωδικό ΕΚΑ 20 01 40 και η διαχείρισή τους διέπεται από τις εν λόγω διατάξεις, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και η υποχρέωση για παράδοση σε αδειοδοτημένο συλλέκτη. Εκ των υστέρων προσκομίστηκε η Α.Π.7662/24-10-2013 άδεια διαχείρισης μη επικινδύνων αποβλήτων (scrap) του συλλέκτη Ζ. Οικονόμου.

Ως προς το σκέλος ii) της παράβασης, στο από 16-02-2015 απολογητικό της υπόμνημα η εταιρεία αναφέρει ότι «Η εταιρεία μας υπέβαλε αρμοδίως για το έτος 2013 έκθεση παραγωγού αποβλήτων (συννημμένη). Η εταιρεία μας διατηρεί αρχείο (μητρώο) με τις ποσότητες, τις κατηγορίες, την προέλευση, τα χαρακτηριστικά, την συχνότητα συλλογής προς περαιτέρω διαχείριση και τα παραστατικά τελικής διαχείρισης, το οποίο είναι στη διάθεση της υπηρεσίας σας όπως και στη διάθεση κάθε αρμόδιας υπηρεσίας και φορέα»

Κατά τον έλεγχο ζητήθηκε από την εταιρεία, με την από 20-09-2013 Έκθεση Αυτοψίας, η προσκόμιση των ετήσιων εκθέσεων παραγωγού αποβλήτων και του μητρώου παραγωγού επικινδύνων αποβλήτων, τα οποία δεν προσκομίστηκαν, με εξαίρεση την ετήσια έκθεση για το 2013 που υποβλήθηκε στην αρμόδια αρχή, έστω και εκπρόθεσμα, τον Ιούνιο του 2014 και προσκομίστηκε με το εν λόγω απολογητικό υπόμνημα.

Η τήρηση των στοιχείων για τα επικίνδυνα απόβλητα που ισχυρίζεται η εταιρεία δεν αποδεικνύεται, καθώς δεν προσκομίστηκαν τα στοιχεία που ζητήθηκαν, ούτε με το απολογητικό της υπόμνημα. Η τήρηση των στοιχείων αυτών προδιαγράφεται με λεπτομέρεια στο Κεφάλαιο 12 της ΚΥΑ 24944/1159/2006 και αποσκοπεί στην τεκμηρίωση και τον έλεγχο της σύννομης και περιβαλλοντικά ασφαλούς διαχείρισης των αποβλήτων.

Συνεπώς, οι δηλώσεις της εταιρείας και οι εκ των υστέρων ενέργειες μερικής συμμόρφωσης δεν αναιρούν την παράβαση που διαπιστώθηκε από τους επιθεωρητές κατά τον έλεγχο.

Παράβαση 8η: Ελλιπής χαρακτηρισμός επικινδυνότητας παραγόμενων αποβλήτων

Η εταιρεία προέβη σε χαρακτηρισμό των παραγόμενων αποβλήτων (τελμάτων) ως προς την εν δυνάμει επικινδυνότητά τους, χωρίς να έχει διενεργήσει όλες τις προβλεπόμενες αναλύσεις για την ταξινόμηση τους ως επικίνδυνα ή μη, κατά παράβαση του άρθρου 24, Παράρτημα II της ΚΥΑ 39624/2209/Ε103/2009 (ΦΕΚ 2076 Β' /25-09-2009).

Επισημαίνεται ότι από την εν λόγω παράβαση δημιουργείται κίνδυνος υποβάθμισης του περιβάλλοντος.

Στο από 16-02-2015 απολογητικό της υπόμνημα η εταιρεία αναφέρει μεταξύ άλλων ότι «Η εταιρεία μας έχει χαρακτηρίσει τα τέλματα εμπλουτισμού σε πλήρη εφαρμογή της προβλεπόμενης νομοθεσίας (ΚΥΑ 39624/2209/Ε103/2009). Έχει γίνει πλήρης και τεκμηριωμένος χαρακτηρισμός σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τον χαρακτηρισμό των στερεών μεταλλευτικών καταλοίπων, τα κριτήρια και τα απαιτούμενα στοιχεία για τον χαρακτηρισμό των εξορυκτικών αποβλήτων και η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε για τον προσδιορισμό κρίσιμων γεωχημικών παραμέτρων έχει περιγραφεί αναλυτικά στην εγκεκριμένη ΜΠΕ για τις Μεταλλευτικές – Μεταλλουργικές Εγκαταστάσεις των Μεταλλείων Κασσάνδρας, Παράρτημα IV Περιβαλλοντικός χαρακτηρισμός δειγμάτων και Παράρτημα V Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων. Επιπροσθέτως, ο χαρακτηρισμός έγινε λαμβάνοντας υπόψη και τις διατάξεις της Απόφασης 2009/337/ΕΚ «σχετικά με τον καθορισμό των κριτηρίων ταξινόμησης των εγκαταστάσεων διαχείρισης αποβλήτων».

Συγκεκριμένα, ο χαρακτηρισμός των μεταλλευτικών στερεών καταλοίπων έγινε και συνεχίζει να γίνεται σύμφωνα με την μεθοδολογία του Σχήματος 1 της ενότητας 3 του Παραρτήματος IV(2) της εγκεκριμένης ΜΠΕ, το οποίο παρατίθεται παρακάτω. Επισημαίνεται ότι αυτή η μεθοδολογία:

1. Έχει συμπεριληφθεί στο Παράρτημα 4 του Εγχειριδίου για τις Βέλτιστες Διαθέσιμες Τεχνικές (BAT) για τη Διαχείριση τελμάτων κατεργασίας και στείρων της μεταλλευτικής δραστηριότητας (Reference Document on Best Available Techniques for Management of Tailings and Waste Rock in Mining Activities, BREF 2009, <http://eirpcb.jrc.es/>)

2. Έχει χρησιμοποιηθεί στην «Μελέτη απογραφής κλειστών & εγκαταλελειμμένων εγκαταστάσεων αποβλήτων (σύμφωνα με το άρθρο 20 της Οδηγίας 2006/21/ΕΚ και το άρθρο 21 της ΚΥΑ 39624/2009/Ε103/2009 – ΦΕΚ Β' 2076)» που εκπονήθηκε από τη Δ/νση Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού της Γενικής Δ/νσης Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ και βρίσκεται στην ιστοσελίδα του ΥΠΕΚΑ, στην ενότητα «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ», στην υποενότητα «ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ» / «ΕΞΟΡΥΚΤΙΚΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ».

Τέλος, σημειώνεται ότι ο νόμος 4042/12 που επικαλείται η έκθεση ελέγχου δεν βρίσκει εφαρμογή στα μεταλλευτικά απόβλητα δεδομένου ότι το άρθρο 10, παρ. 2δ του εν λόγω νόμου ρητώς τα εξαιρεί από το πεδίο εφαρμογής του».

Τα επιχειρήματα της εταιρείας δεν προβάλλονται ορθά για τους εξής λόγους:

- Σύμφωνα με την το άρθρο 24, Παράρτημα II της ΚΥΑ 39624/2209/Ε103/2009, «ο χαρακτηρισμός των εξορυκτικών αποβλήτων περιλαμβάνει, εφόσον απαιτείται και αναλόγως της κατηγορίας των εγκαταστάσεων...2. ταξινόμηση των αποβλήτων σύμφωνα με την αντίστοιχη καταχώρισή τους στην απόφαση 2000/532/ΕΚ, όπως ισχύει, λαμβάνοντας ιδιαίτερα υπόψη τα επικίνδυνα χαρακτηριστικά τους». Η δε Απόφαση 2000/532/ΕΚ, στον ορισμό του επικινδύνου αποβλήτου παραπέμπει στην Οδηγία 689/91/ΕΚ, όπου η επικινδυνότητα των αποβλήτων καθορίζεται από την εμφάνιση μίας ή περισσότερων επικινδύνων ιδιοτήτων του Παραρτήματος III (επικίνδυνες ιδιότητες H1-H14). Αντιθέτως, η εταιρεία κατά τον χαρακτηρισμό των αποβλήτων δεν έλαβε υπόψη τα επικίνδυνα χαρακτηριστικά τους. Αντί αυτού, προέβη σε χημικές αναλύσεις και δοκιμές εκπλυσιμότητας, σύμφωνα με τα κριτήρια της Απόφασης 33/2003/ΕΚ για την υγειονομική ταφή αποβλήτων.
- Η αναφορά της ότι «ο χαρακτηρισμός έγινε λαμβάνοντας υπόψη και τις διατάξεις της Απόφασης 2009/337/ΕΚ «σχετικά με τον καθορισμό των κριτηρίων ταξινόμησης των εγκαταστάσεων διαχείρισης αποβλήτων»» δεν ευσταθεί διότι και η εν λόγω Απόφαση, στον ορισμό του επικινδύνου αποβλήτου (άρθ.7 § 1α) παραπέμπει στην Οδηγία 689/91/ΕΚ, όπου η επικινδυνότητα των αποβλήτων καθορίζεται από την εμφάνιση μίας ή περισσότερων επικινδύνων ιδιοτήτων του Παραρτήματος III (επικίνδυνες ιδιότητες H1-H14), και όχι από τις δοκιμές εκπλυσιμότητας και τα κριτήρια της Απόφασης 33/2003/ΕΚ για την υγειονομική ταφή αποβλήτων. Ο ίδιος ορισμός του επικινδύνου αποβλήτου έχει υιοθετηθεί και στο Ν. 4042/2012 «Πλαίσιο παραγωγής και διαχείρισης αποβλήτων», αντικαθιστώντας τον ορισμό του άρθρου 2 της ΚΥΑ Η.Π. 13588/725/2006, γι' αυτό και η σχετική αναφορά στην Έκθεση Ελέγχου, ως ο Νόμος-πλαίσιο που διέπει τη διαχείριση των αποβλήτων.
- Η μεθοδολογία του Σχήματος 1 που επικαλείται η εταιρεία, πράγματι περιλαμβάνεται στο BREF του 2009 για την εξορυκτική βιομηχανία (σελ. 548), όμως απλά ως μία πιθανή μεθοδολογία. Άλλωστε μέχρι την εφαρμογή της Οδηγίας 75/2010/ΕΚ, τα BREFs δεν είχαν δεσμευτικό χαρακτήρα για τις

δραστηριότητες και τις αδειοδοτούσες αρχές. Απεναντίας, η μεθοδολογία που επιβάλλει η ευρωπαϊκή Οδηγία 2006/21/EK για τα απόβλητα της εξορυκτικής βιομηχανίας και συγκεκριμένα η Απόφαση 2009/360/EK με τις τεχνικές απαιτήσεις για το χαρακτηρισμό των αποβλήτων της εξορυκτικής βιομηχανίας, όπως ενσωματώθηκαν στο εθνικό δίκτυο με την ΚΥΑ 39624/2209/Ε103/2009, είναι σαφής και απαιτεί ο χαρακτηρισμός να λαμβάνει υπόψη τα επικίνδυνα χαρακτηριστικά των αποβλήτων.

- Στη μελέτη απογραφής κλειστών & εγκαταλελειμμένων εγκαταστάσεων αποβλήτων που εκπονήθηκε για λογαριασμό του ΥΠΕΚΑ γίνεται αναφορά στη μεθοδολογία του Σχήματος 1, όμως λαμβάνεται υπόψη και η περιεκτικότητα σε τοξικά στοιχεία και επικίνδυνες ουσίες (σελ.15).
- Στις μελέτες της εταιρείας έχει γίνει προσδιορισμός τοξικών στοιχείων (βαρέων μετάλλων) στο εκχύλισμα του μεταλλεύματος, του αδρομερούς και του κέικ φιλτρόπρεσσας (λεπτομερούς), με σύγκριση των ορίων της ΕΚ/33/2003, και όχι στα ίδια τα υλικά. Ο προσδιορισμός επικινδύνων στοιχείων στο εκχύλισμα δεν εξαντλεί τη διερεύνηση των επικινδύνων συστατικών που ενδέχεται να περιέχονται και σε καμία περίπτωση δεν καλύπτει τον χαρακτηρισμό βάσει των επικινδύνων συστατικών, τα οποία σχετίζονται με τη σύσταση, τη φύση και τη δομή των υλικών. Για το λόγο αυτό η επικινδυνότητα των αποβλήτων δεν περιορίζεται μόνο στις πιθανές διαφυγές συστατικών τους στις εκχυλίσσεις τους, αλλά σχετίζεται με κάθε εργασία ελεγχόμενης ή ανεξέλεγκτης διαχείρισης τους και τους κινδύνους που εγκυμονεί η έκθεσή τους σε αυτά κατά το χειρισμό ή τη διαφυγή τους σε οποιαδήποτε μορφή.
- Στο αδρομερές τέλμα η εταιρεία αποδίδει τον κωδικό ΕΚΑ 01 03 06 με την κατοπτρική εγγραφή για μη επικίνδυνη εκδοχή, χωρίς την κατάλληλη τεκμηρίωση. Για την επιλογή της μη επικινδύνου εκδοχής όμως, απαιτείται η διεξαγωγή χημικών αναλύσεων σε διαπιστευμένο εργαστήριο, προκειμένου να αποδειχθεί τεκμηριωμένα ότι δεν εμφανίζει καμία από τις επικίνδυνες ιδιότητες που αναφέρονται στο άρθρο 2 της ΚΥΑ Η.Π. 13588/725/2006, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 57γ του Ν. 4042/2012. Επομένως πρόκειται για «εν δυνάμει» επικίνδυνο απόβλητο και μέχρι την απόδειξη της μη επικινδύνου εκδοχής θα πρέπει να αντιμετωπίζεται ως επικίνδυνο, σύμφωνα με το άρθρο 11 του Ν.4042/12.
- Το λεπτομερές τέλμα σημειώνεται από τη μία ως εν δυνάμει επικίνδυνο με κωδικό ΕΚΑ 01 03 04*, αλλά από την άλλη ως κατάλληλο για διάθεση σε ΧΥΤΑ μη επικινδύνων, σύμφωνα με τον Πίνακα 1.4-1 του ΣΔΑ.

Η σημασία της παράλειψης της εταιρείας να ακολουθήσει επακριβώς την ορθή διαδικασία χαρακτηρισμού των επικινδύνων αποβλήτων, λαμβάνοντας υπόψη τα επικίνδυνα χαρακτηριστικά τους καταδεικνύεται από την ενδεικτική ταξινόμηση των αποβλήτων που διενήργησε το ΓΧΚ στα δείγματα που ελήφθησαν από την υπηρεσία. Σύμφωνα με το ΓΧΚ, τα απόβλητα της διεργασίας (λεπτομερές και αδρομερές τέλμα) χαρακτηρίζονται ως επικίνδυνα (τοξικά για τον άνθρωπο κατηγορίας 1, επικίνδυνα για το περιβάλλον κατηγορίας 2 κλπ). Όπως αναφέρεται στην Α.Π.οικ.485/16-01-2015 έκθεση ελέγχου, αφ' ενός η δειγματοληψία της υπηρεσίας ήταν ενδεικτική και όχι αντιπροσωπευτική, εφ' ετέρου η αξιολόγηση και ταξινόμηση των αποβλήτων του ΓΧΚ ήταν και αυτή ενδεικτική. Αποτελούν, ωστόσο, τη μόνη προσέγγιση που πραγματοποιήθηκε βάσει της απαίτησης του άρθρου 24, Παράρτημα II της ΚΥΑ 39624/2209/Ε103/2009 για την εκτίμηση των επικινδύνων ιδιοτήτων των αποβλήτων και το αποτέλεσμα αυτής έρχεται σε αντίθεση με τα συμπεράσματα της εταιρείας περί μη επικινδυνότητας των αποβλήτων της.

Αποτέλεσμα της παράλειψης της εταιρείας είναι να αντιμετωπίζονται και να διαχειρίζονται τα απόβλητά της ως μη-επικίνδυνα, χωρίς την κατάλληλη τεκμηρίωση. Η ανάγκη για την ορθή τεκμηρίωση γίνεται μάλιστα ακόμα πιο επιτακτική για το αδρομερές τέλμα, εφόσον πρόκειται για κατοπτρική εγγραφή αποβλήτου, και επομένως η μη επικίνδυνη εκδοχή θα πρέπει να αποδειχθεί και τεκμηριωθεί με απόλυτα ακριβή και εμπεριστατωμένα στοιχεία, ακολουθώντας ρητά τις ορθές διαδικασίες. Μέχρι την απόδειξη της μη επικινδύνου εκδοχής και προκειμένου να επιτυγχάνεται υψηλός βαθμός προστασίας του περιβάλλοντος, θα πρέπει να διαχειρίζεται ως επικίνδυνο. Δεδομένης της διαφαινόμενης από τα αποτελέσματα του ΓΧΚ επικινδυνότητας των αποβλήτων της δραστηριότητας, σε συνδυασμό με το μεγάλο μέγεθος των ποσοτήτων των αποβλήτων και των συνθηκών έκθεσης των εργαζομένων, περιοίκων και του περιβάλλοντος σε αυτά, δημιουργείται κίνδυνος ρύπανσης και υποβάθμισης του περιβάλλοντος.

Συνεπώς, οι δηλώσεις της εταιρείας δεν αναιρούν την παράβαση που διαπιστώθηκε από τους επιθεωρητές κατά τον έλεγχο.

Παράβαση 9η: Ανεξέλεγκτη διάθεση επικινδύνων αποβλήτων (φιλτρόπανων)

Η εταιρεία δεν διέθετε τα ρυπασμένα πανιά φίλτρων ως επικίνδυνα απόβλητα, αλλά ανεξέλεγκτα, κατά παράβαση του άρθρου 10 της ΚΥΑ Η. Π. 13588/725/2006 (ΦΕΚ 383 Β' /28-03-06).

Επισημαίνεται ότι από την εν λόγω παράβαση προκαλείται ρύπανση και υποβάθμιση του περιβάλλοντος, κατά την έννοια του άρθρου 2 του Ν. 1650/1986 (ΦΕΚ 160 Α' /16-10-1986).

Στο από 16-02-2015 απολογητικό της υπόμνημα η εταιρεία αναφέρει μεταξύ άλλων ότι «Η εταιρία μας διαχειρίζεται τα χρησιμοποιημένα φιλτρόπαννα σε πλήρη συμφωνία με την ισχύουσα νομοθεσία... Όπως καταδεικνύεται από τα ως άνω επίσημα στοιχεία:

- Η ετήσια κατανάλωση φιλτρόπαννων στο εργοστάσιο εμπλουτισμού Στρατωνίου ανέρχεται σε 2.574 τεμάχια και όχι 5.548 τεμάχια που αναφέρεται στο έγγραφο ελέγχου.
- Το συνολικό βάρος των φιλτρόπαννων μετά την χρήση υπολογίζεται σε 1,5 τόννο τον χρόνο και όχι σε 11,5 τόννους τον χρόνο που αναφέρεται στο έγγραφο ελέγχου.
- Με βάση τις εκτεταμένες δοκιμές χαρακτηρισμού που αναφέρθηκαν παραπάνω, το αδρομερές τέλμα εμπλουτισμού του μεταλλεύματος του υποέργου Μαύρων Πετρών – Στρατωνίου χαρακτηρίζεται ως μη επικίνδυνο και ως εκ τούτου τα φιλτρόπαννα των τυμπανόφιλτρων που χρησιμοποιούνται για την διήθηση των αδρομερών τελμάτων δεν χαρακτηρίζονται και δεν διαχειρίζονται με τον Κωδικό ΕΚΑ 15 02 02*
- Το σύνολο των φιλτρόπαννων από τα δισκόφιλτρα και την φιλτρόπρεσσα διαχειρίζονται με κωδικό ΕΚΑ 15 02 02* μέσω της εταιρείας POLYECO (συνημμένο).

Εν προκειμένω, η έκθεση ελέγχου αντλώντας στοιχεία «κατά δήλωση» και όπως αναφέρεται χαρακτηριστικά «περίπου», χωρίς να προσδιορίζεται ο παρέχων τα στοιχεία κατασκεύασε συμπεράσματα παντελώς αβάσιμα και ατεκμηρίωτα που δεν έχουν καμία σχέση με την πραγματικότητα και δεν συνάδουν με τους κανόνες της τέχνης και της επιστήμης που πρέπει να διέπουν την εκπόνηση μιας τέτοιας έκθεσης»

Τα επιχειρήματα της εταιρείας δεν προβάλλονται ορθά για τους εξής λόγους:

- Το συνημμένο παραστατικό της εταιρείας διαχείρισης επικινδύνων αποβλήτων «POLYECO» είναι για 1,5 τόνο αποβλήτων, με ημερομηνία 17-02-2014, δηλαδή μεταγενέστερο των Εκθέσεων Αυτοψίας.
- Αντιθέτως δεν προσκομίστηκε κανένα παραστατικό διαχείρισης φίλτρων για την επταετία 2007-2013. Έτσι επιβεβαιώνεται και η αναφορά στην Έκθεση Ελέγχου ότι «Τα ρυπασμένα πανιά φίλτρων από τον Απρίλιο του 2014, κατά δήλωση, συσκευάζονται σε big-bags και αποθηκεύονται προσωρινά σε στεγανή, μη στεγασμένη φάτνη του νέου χώρου προσωρινής αποθήκευσης ανακυκλώσιμων βιομηχανικών αποβλήτων, μέχρι τη διάθεσή τους σε εταιρεία διαχείρισης επικινδύνων».
- Επομένως η επικαλούμενη διαχείριση των αποβλήτων αυτών «σε πλήρη συμφωνία με την ισχύουσα νομοθεσία» επήλθε μετά τον έλεγχο και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων με την ανωτέρω Έκθεση Ελέγχου.
- Τα στοιχεία που καταγράφηκαν κατά τον έλεγχο και αναφέρονται στην Έκθεση Ελέγχου δόθηκαν από τον εργοδηγό του εργοστασίου, ο οποίος κατονομάζεται και συνυπέγραψε την από 28-08-2014 Έκθεση Αυτοψίας, αφού αυτή διαβάστηκε παρουσία του προς αποφυγή ανακρίβειών ή λαθών, όπως παγίως πράττουν οι Επιθεωρητές της Υπηρεσίας. Μάλιστα, τα βάρη αυτά συμφωνούν με τα βάρη που προέκυψαν από αντίστοιχες ζυγίσεις χρησιμοποιημένων

φιλτρώπανων που έγιναν στο εργοστάσιο Ολυμπιάδος παρουσία των επιθεωρητών και του εκεί υπευθύνου του εργοστασίου.

- Τα στοιχεία δόθηκαν και καταγράφηκαν μεν κατά προσέγγιση, απέχουν όμως κατά πολύ (διαφορά 10 τόνων/έτος) από αυτά που δηλώνει η εταιρεία στο απολογητικό της υπόμνημα. Για την ακρίβεια των στοιχείων, με την ίδια έκθεση αυτοψίας ζητήθηκε η υποβολή αντιγράφου του ημερολογίου αλλαγών πανιών φιλτρόπρεσσας και τυμπανοφίλτρων για το 2013-14 που αναφέρθηκε από τον εργοδηγό ότι τηρείται, όμως το στοιχείο αυτό δεν προσκομίστηκε μέχρι σήμερα στην Υπηρεσία, παρά ένας συγκεντρωτικός πίνακας με το απολογητικό υπόμνημα.
- Στο αδρομερές τέλμα αποδίδεται από την εταιρεία κωδικός ΕΚΑ 01 03 06 με κατοπτρική εγγραφή για μη επικίνδυνη εκδοχή, χωρίς την κατάλληλη τεκμηρίωση, όπως διεξοδικά τεκμηριώνεται στην παράβαση 8. Ακόμη όμως και να μη συνυπολογιστεί η ποσότητα των ρυπασμένων φίλτρων από τα τυμπανοφίλτρα του αδρομερούς, που ανέρχεται σε 0,1 t/y σύμφωνα με την Έκθεση Ελέγχου και σε 0,027 t/y σύμφωνα με την εταιρεία, η συνολική ποσότητα των χρησιμοποιημένων φίλτρων, ρυπασμένων με επικίνδυνα υλικά και απόβλητα, που διατέθηκαν ανεξέλεγκτα ανέρχεται σε 11,45 t/y, ή περίπου 80 t συνολικά.
- Ακόμα και να γίνουν αποδεκτά τα στοιχεία για την ετήσια κατανάλωση φιλτρώπανων που παρατίθενται από την εταιρεία, δεν μπορεί να γίνει αποδεκτό το τελικό βάρος των χρησιμοποιημένων πανιών που δηλώνει η εταιρεία. καθώς απέχουν κατά πολύ από αυτά που προέκυψαν από τον έλεγχο. Επομένως, ακόμη και αποδεχόμενοι τις ποσότητες των φιλτρώπανων της εταιρείας και θεωρώντας ορθά τα στοιχεία βάρους της Έκθεσης Ελέγχου, προκύπτει ότι μεταξύ 2007 και 2014 παρήχθησαν περισσότεροι από 35 t (5,2 t/y) χρησιμοποιημένων φιλτρώπανων, ποσότητα πολύ μεγαλύτερη από τους 10 t που δηλώνει η εταιρεία.

Η απουσία συγκεκριμένων στοιχείων που να αποδεικνύουν τη σύννομη και περιβαλλοντικά ασφαλή διαχείριση των ρυπασμένων με επικίνδυνα απόβλητα φίλτρων, κατά το χρονικό διάστημα 2007-2014, όπως τα έντυπα αναγνώρισης, αποτελεί ευθεία παραπομπή σε ανεξέλεγκτη διάθεση αποβλήτων και συνεπώς ρύπανση του εδάφους και υποβάθμιση του περιβάλλοντος. Χαρακτηριστικά αναφέρεται στην §α του άρθρου 10 της ΚΥΑ 13588/2006 ότι η παράδοση και νόμιμη κατοχή των επικινδύνων αποβλήτων αποδεικνύεται από το έντυπο αναγνώρισης, το οποίο συνοδεύει υποχρεωτικά τα επικίνδυνα απόβλητα.

Συνεπώς, οι δηλώσεις της εταιρείας και οι εκ των υστέρων ενέργειες προς την κατεύθυνση της συμμόρφωσης, δεν αναιρούν την παράβαση που διαπιστώθηκε από τους επιθεωρητές κατά τον έλεγχο.

Παράβαση 10η: Παραλείψεις στην κατασκευή του Χώρου Υγειονομικής Ταφής Επικινδύνων Αποβλήτων (ΧΥΤΕΑ) Κοκκινόλακκα

Διαπιστώθηκαν παραλείψεις στη κατασκευή του Χώρου Υγειονομικής Ταφής Επικινδύνων Αποβλήτων (ΧΥΤΕΑ) Κοκκινόλακκα, κατά παράβαση της Α.Π. οικ.201745/26-07-11 ΚΥΑ ΕΠΟ και της ΚΥΑ Η.Π. 24944/1159/06 (ΦΕΚ 791 Β/30-06-2006). Συγκεκριμένα:

- Οι εργασίες κατασκευής του ΧΥΤΕΑ ξεκίνησαν χωρίς να έχει εγκριθεί το Προσάρτημα της Τεχνικής Μελέτης Εγκατάστασης για το ΧΥΤΕΑ, όπως προβλέπεται από τον Κώδικα Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών (άρθρο 4), κατά παράβαση του όρου δ1.4 της ανωτέρω ΚΥΑ ΕΠΟ.
- Στο οριζόντιο τμήμα του χώρου απόθεσης 1 ο γεωλογικός φραγμός περιλαμβάνει μόνο την πλαστική μεμβράνη με το πανί μπετονίτη, και δεν περιλαμβάνει στρώση συμπτυκνωμένης αργίλου ελάχιστου πάχους 0,5 m (για την περίπτωση που συμπληρώνεται από τεχνητά μέσα), κατά παράβαση των διατάξεων του Κεφαλαίου 5.7.3.1 της ΚΥΑ Η.Π. 24944/1159/06 και των όρων δ2.266, δ2.269 & δ2.282 της ανωτέρω ΚΥΑ ΕΠΟ.
- Κατά τις εργασίες κατασκευής του έργου α) δεν παραβρίσκονταν εξειδικευμένος και πιστοποιημένος σε χώρα της ΕΕ φορέας ποιοτικού ελέγχου για τον έλεγχο παραλαβής των

υλικών, τον έλεγχο της κατασκευής και τον έλεγχο για την παραλαβή των έργων, β) δεν είχαν κατασκευαστεί τα κατάλληλα πεδία δοκιμών και γ) δεν καταγράφονταν σε πρωτόκολλο τα αποτελέσματα των ελέγχων, κατά παράβαση των διατάξεων του Κεφαλαίου 5 της ΚΥΑ Η.Π. 24944/1159/06 και των όρων δ2.266 & δ2.269 της ανωτέρω ΚΥΑ ΕΠΟ.

- iv. Η από 18-02-2014 έκθεση ελέγχου του φορέα ποιοτικού ελέγχου για το κατασκευασμένο τμήμα του ΧΥΤΕΑ (περιοχή 1) δεν αναφέρεται σε κανένα σημείο της στην ΚΥΑ 24944/2006 και στις επί μέρους απαιτήσεις της, και ως εκ τούτου δεν μπορεί να εκληφθεί, έστω και εκ των υστέρων, ως βεβαίωση τήρησης των διατάξεων του Κεφαλαίου 5 της ΚΥΑ Η.Π. 24944/1159/06, κατά παράβαση αυτής και των όρων δ2.266 & δ2.269 της ανωτέρω ΚΥΑ ΕΠΟ.
- v. Δεν έχει κατασκευαστεί σύστημα πλύσης των τροχών των οχημάτων μεταφοράς, κατά παράβαση του όρου δ2.299 ανωτέρω ΚΥΑ ΕΠΟ.

Επισημαίνεται ότι από την εν λόγω παράβαση δημιουργείται κίνδυνος ρύπανσης και υποβάθμισης του περιβάλλοντος.

Ως προς το σκέλος i) της παράβασης, στο από 16-02-2015 απολογητικό της υπόμνημα η εταιρεία αναφέρει ότι «Ο ΧΥΤΕΑ Κοκκινόλακκα αποτελεί τμήμα του υποέργου «Μεταλλευτικές Εγκαταστάσεις Ολυμπιάδας» για το οποίο έχει εγκριθεί από τις 10/2/2012 η Τεχνική Μελέτη του άρθρου του 4 και 101 του ΚΜΛΕ με την υπ. αρ. Δ8-Α/Φ.7.49.13/30258ΠΕ/5159ΠΕ Απόφαση Δ/σης Μεταλλευτικών & Βιομηχανικών Ορυκτών ΥΠΕΚΑ. Στην εν λόγω εγκεκριμένη Τεχνική Μελέτη καθώς και στην σχετική εγκριτική Απόφαση συμπεριλαμβάνεται και ο ΧΥΤΕΑ Κοκκινόλακκα. Το προσάρτημα αποτελεί ειδική μελέτη που εξειδικεύει τις τεχνικές λεπτομέρειες κατασκευής του εν λόγω τμήματος του υποέργου Ολυμπιάδας. Επισημαίνεται δε ότι η υποβολή του προσαρτήματος έγινε σε εφαρμογή ειδικού όρου της ως άνω Απόφασης έγκρισης της Τεχνικής Μελέτης του υποέργου Ολυμπιάδας και μόνο. Επομένως, η διαδικασία που ακολουθήθηκε είναι σε πλήρη συμφωνία με τον όρο δ1.4 της ΚΥΑ ΕΠΟ».

Η κατασκευή του ΧΥΤΕΑ στον Κοκκινόλακκα αποτελεί αναγκαίο έργο σημαντικής περιβαλλοντικής σημασίας, καθώς, αφ'ενός επιβάλλεται η κατασκευή του βάσει αυστηρών προδιαγραφών, αφ' ετέρου σχεδιάστηκε ως ο αποδέκτης και όλων των αποβλήτων που θα προκύψουν από τις αποκαταστάσεις περιοχών ρυπασμένων από παλαιότερες χρήσεις. Σε κάθε περίπτωση όμως θα πρέπει να τηρείται απόλυτα η κείμενη περιβαλλοντική νομοθεσία και οι όροι της ισχύουσας ΚΥΑ ΕΠΟ.

Σύμφωνα με τον όρο δ1.4 της ΚΥΑ ΕΠΟ, «Για οποιαδήποτε δραστηριότητα ή εγκατάσταση απαραίτητη για την κατασκευή και λειτουργία των έργων θα πρέπει προηγουμένως να έχουν χορηγηθεί όλες οι προβλεπόμενες από την κείμενη Νομοθεσία άδειες και εγκρίσεις». Η έγκριση του Προσαρτήματος 4 για το χώρο απόθεσης Κοκκινόλακκα απαιτείται ρητά από την Α.Π. Δ8-Α/Φ.7.49.13/30258ΠΕ/5159ΠΕ/10-02-2012 Απόφαση της Δ/σης Μεταλλευτικών & Βιομηχανικών Ορυκτών (ΔΜΒΟ), πράγμα το οποίο διεμήνυσε στην εταιρεία η ίδια υπηρεσία με το Α.Π. Δ8-Α/Φ.7.49.13/21798/3979 έγγραφό της. Μάλιστα η Επιθεώρηση Μεταλλείων Βορείου Ελλάδος, με το Α.Π. 3294/04-12-2013 έγγραφό της κατέστησε σαφές στην εταιρεία ότι «δεν επιτρέπεται η εκτέλεση εργασιών στο χώρο απόθεσης Κοκκινόλακκα, μέχρι την έγκριση του Προσαρτήματος Τεχνικής Μελέτης...». Συνεπώς αποδεικνύεται ότι η εταιρεία ξεκίνησε τις εργασίες κατασκευής του χώρου απόθεσης Κοκκινόλακκα, χωρίς όλες τις απαραίτητες εγκρίσεις.

Ως προς το σκέλος ii) της παράβασης, στο από 16-02-2015 απολογητικό της υπόμνημα η εταιρεία αναφέρει μεταξύ άλλων ότι «Η μοναδική αρμόδια υπηρεσία τεχνικού ελέγχου του έργου είναι η Γενική Δ/ση Φυσικού Πλούτου ΥΠΕΚΑ και κατ' επέκταση, βάση της μεταλλευτικής νομοθεσίας, και η ΕΜΒΕ.. Αναφορικά με το θέμα της στεγάνωσης, σημειώνουμε ότι η κατασκευή γίνεται σε πλήρη συμφωνία με τους όρους δ2.266, δ2.269 και δ2.282 της ΚΥΑ ΕΠΟ και τις διατάξεις της Κ.Υ.Α. 24944/1159/2006. Ειδικότερα, σύμφωνα με την §5.7.3.1 της ΚΥΑ 24944/2006 «ο ΧΥΤΕΑ πρέπει να εδράζεται επί γεωλογικού φραγμού ο οποίος πρέπει να πληροί απαιτήσεις υδροπερατότητας και πάχους που έχουν συνδυασμένο αποτέλεσμα τουλάχιστον ισοδύναμο με: $k \leq 1.0 \times 10^{-9} \text{ m/s}$ και πάχος $\geq 5 \text{ m}$. Σε περίπτωση που ο συντελεστής υδροπερατότητας του γεωλογικού φραγμού δεν ανταποκρίνεται στην τιμή $\leq 1.0 \times 10^{-9}$

m/s, μπορεί να συμπληρώνεται τεχνητά & να ενισχύεται με άλλα μέσα που παρέχουν ισοδύναμη προστασία». Εκ των ως άνω προδιαγραφών ελήφθησαν υπόψη οι αυστηρότερες, δηλ. $k \leq 1.0 \times 10^{-9} \text{ m/s}$ και πάχος $\geq 5\text{m}$. Οι αυστηρότερες αυτές προδιαγραφές διασφαλίζονται πλήρως με την εφαρμογή του συνθετικού στρώματος μπεντονίτη ενισχυμένου με μονωτική συνθετική μεμβράνη (υλικό τύπου GM-GCL) με $k=4 \times 10^{-14} \text{ m/s}$ (ASTM5887/E96), που σημαίνει 10 φορές πιο αδιαπέρατο από το νομοθετικά προβλεπόμενο. Επομένως, η κατασκευή της στεγάνωσης του ΧΥΤΕΑ Κοκκινόλακκα ανταποκρίνεται πλήρως αλλά και υπερκαλύπτει τις απαιτήσεις και της ΚΥΑ 24944/2006 και του συνόλου των σχετικών περιβαλλοντικών όρων της ΚΥΑ ΕΠΟ».

Οι απαιτήσεις εφαρμογής των προδιαγραφών της ΚΥΑ 24944/1159/2006 για την κατασκευή του ΧΥΤΕΑ καί ειδικότερα οι προδιαγραφές για την κατασκευή του γεωλογικού φραγμού έχουν ενσωματωθεί στην ισχύουσα ΚΥΑ ΕΠΟ υπό μορφή συγκεκριμένων και αναλυτικών περιβαλλοντικών όρων, όπως οι όροι δ2.266, δ2.269 & δ2.282. Κατά συνέπεια, η υπηρεσία έχει σαφώς την αρμοδιότητα ελέγχου των όρων αυτών, ως κατ' εξοχήν υπηρεσία ελέγχου τήρησης των περιβαλλοντικών όρων. Εξ' άλλου και επί της ουσίας, οι προδιαγραφές, η καταλληλότητα και η επάρκεια των συστημάτων στεγάνωσης σε ένα ΧΥΤΕΑ, οι οποίες διασφαλίζουν την απομόνωση των επικινδύνων αποβλήτων, αποτελούν ζητήματα τήρησης της περιβαλλοντικής νομοθεσίας και προστασίας του περιβάλλοντος.

Η αντικατάσταση της συμπυκνωμένης αργιλικής στρώσης προβλέπεται από την εγκεκριμένη ΜΠΕ και την ισχύουσα ΚΥΑ ΕΠΟ, μόνο για τις περιοχές με κλίσεις μεγαλύτερες από 1:2 (κ:ο), και όχι για τις επίπεδες επιφάνειες του ΧΥΤΕΑ. Η δε ΚΥΑ 24944/1159/2006 προβλέπει ότι «σε περίπτωση που ο συντελεστής υδροπερατότητας του γεωλογικού φραγμού δεν ανταποκρίνεται στην τιμή $k \leq 1.0 \times 10^{-9} \text{ m/s}$, μπορεί να συμπληρώνεται τεχνητά και να ενισχύεται με άλλα μέσα που παρέχουν ισοδύναμη προστασία. Οι τεχνητά σχηματιζόμενοι γεωλογικοί φραγμοί πρέπει να έχουν πάχος τουλάχιστον 0,5m». Συνεπώς, ακόμη και στην περίπτωση που κατά παρέκκλιση της ΜΠΕ και της ΚΥΑ ΕΠΟ, εφαρμοστεί για τις επίπεδες επιφάνειες η εναλλακτική πρόβλεψη της ΚΥΑ 24944/1159/2006, το ελάχιστο πάχος του γεωλογικού φραγμού θα πρέπει να είναι 0,5 m, ανεξάρτητα από το βελτιωμένο συντελεστή υδροπερατότητας του συνθετικού στρώματος. Αντιθέτως, το συνθετικό στρώμα μπεντονίτη ενισχυμένο με μονωτική συνθετική μεμβράνη που χρησιμοποίησε η εταιρεία έχει πάχος 5,8mm. Επομένως, για την εκπλήρωση της απαίτησης της ΚΥΑ 24944/2006 θα έπρεπε να συμπληρωθεί το ελάχιστο πάχος του φραγμού με συμπυκνωμένη στρώση αργίλου ή άλλο υλικό, σύμφωνα με την ίδια ΚΥΑ. Προφανώς, η απαίτηση αυτή αποσκοπεί στο να λειτουργήσει ως έσχατη δικλείδα ασφαλείας στην περίπτωση αστοχίας των συνθετικών υλικών κατά την κατασκευή, τοποθέτηση ή χρήση τους. Μάλιστα, σύμφωνα με το κείμενο αναφοράς των Βέλτιστων Διαθέσιμων Τεχνικών (BREF, 2009) για τον κλάδο, η ύπαρξη οπών ή κατασκευαστικών αστοχιών είναι αναπόφευκτη. Επομένως, η μη τήρηση των ελάχιστων προδιαγραφών για την κατασκευή του ΧΥΤΕΑ δημιουργεί κίνδυνο διαφυγής επικινδύνων υλικών ή/και ρυπασμένων στραγγιδίων, με κίνδυνο ρύπανσης του εδάφους και των υπογείων και επιφανειακών νερών.

Ως προς το σκέλος iii) της παράβασης, στο από 16-02-2015 απολογητικό της υπόμνημα η εταιρεία αναφέρει ότι «Οι εργασίες κατασκευής του ΧΥΤΕΑ Κοκκινόλακκα ελέγχονται σε μόνιμη βάση και με φυσική παρουσία από εξειδικευμένο και πιστοποιημένο φορέα ποιοτικού ελέγχου (βλ. Ιδιωτικό Συμφωνητικό G-CS-O-2013-512/25.11.13, συνημμένο). Το σύνολο των εργασιών διεξάγεται σε πλήρη συμφωνία με το συνταχθέν από την εταιρεία μας Πρόγραμμα Ποιότητας του Έργου και εγκεκριμένο από τον φορέα ποιοτικού ελέγχου. Τα αναφερόμενα στην έκθεση ελέγχου, πεδία δοκιμών και καταγραφή των αποτελεσμάτων των ελέγχων στο πρωτόκολλο, αποτελούν υποσύνολο του Προγράμματος Ποιότητας του Έργου. Επομένως, η εταιρεία μας τηρεί πλήρως τις διατάξεις της ΚΥΑ 24944/2006 και κατ' επέκταση τους περιβαλλοντικούς όρους δ2.266 και δ2.269 της ΚΥΑ ΕΠΟ».

Οι ανωτέρω αναφορές περί συμμόρφωσης της εταιρείας ισχύουν για το χρονικό διάστημα μετά την αυτοψία στις 22 και 23-10-2013 και τη διαπίστωση της παράβασης. Την απουσία του εξειδικευμένου και πιστοποιημένου φορέα παραδέχθηκε και η ίδια η εταιρεία με το Α.Π. Α1983/11-11-2013 έγγραφό της, την

οποία απέδωσε σε μη εξεύρεση τέτοιου φορέα στην Ελλάδα. Μάλιστα δήλωσε ότι μέχρι την εξεύρεσή του, θα διέκοπτε κάθε εργασία κατασκευής του χώρου απόθεσης Κοκκινόλακκα. Συνεπώς οι εν λόγω απαιτήσεις της νομοθεσίας και της ΚΥΑ ΕΠΟ, τις οποίες είχε αποδεχθεί η εταιρεία, δεν τηρούνταν κατά την αυτοψία της υπηρεσίας.

Ως προς το σκέλος iv) της παράβασης, στο από 16-02-2015 απολογητικό της υπόμνημα η εταιρεία αναφέρει μεταξύ άλλων ότι «Η συγκεκριμένη αιτίαση περί μη αναφοράς της έκθεσης της EUROCERT στην ΚΥΑ 24944/2006 προβάλλεται καταχρηστικά στην έκθεση ελέγχου καθώς αποκλειστικό αντικείμενο του εξειδικευμένου και πιστοποιημένου φορέα Ποιοτικού Ελέγχου EUROCERT είναι ο έλεγχος της κατασκευής του ΧΥΤΕΑ Κοκκινόλακκα κατ' εφαρμογή των διατάξεων της ΚΥΑ 24944/2006. Επομένως η ονομαστική αναφορά της συγκεκριμένης ΚΥΑ στην έκθεση της EUROCERT είναι άνευ ουσίας και σε κάθε περίπτωση δεν είναι παράλειψη της εταιρίας μας».

Η παράβαση που διαπιστώθηκε δεν αφορά στην τυπική επίκληση της ΚΥΑ 24944/1159/2006, αλλά στον ουσιαστικό έλεγχο και επιβεβαίωση της τήρησης των επί μέρους απαιτήσεων που θέτει, με αντιπαράβολή με αυτές των εργασιών που πραγματοποιήθηκαν στο πεδίο. Όπως ακριβώς επιβεβαιώνει ο φορέας στο σημείο Α.2 της έκθεσης, ότι τηρούνται οι απαιτήσεις της ΚΥΑ 8668/2007 για τα μηχανικά χαρακτηριστικά της μονωτικής μεμβράνης, ομοίως θα έπρεπε να υπάρχει ρητή επιβεβαίωση για τις λοιπές επιμέρους απαιτήσεις της ΚΥΑ 24944/2006. Αντιθέτως, η εν λόγω έκθεση περιέχει ως επί το πλείστον απλές καταγραφές εργασιών ή υλικών που χρησιμοποιήθηκαν, χωρίς έλεγχο, αντιπαράβολή, τεκμηρίωση και πιστοποίηση αυτών σε σχέση με τις απαιτήσεις της ΚΥΑ 24944/1159/2006, ούτως ώστε να ικανοποιείται και ο θεσμικός ρόλος του ανεξάρτητου φορέα ποιοτικού ελέγχου που απαιτεί η ΚΥΑ. Χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι, σύμφωνα με τις εν λόγω διατάξεις, η έναρξη των εργασιών καθεμίας από τις διαδοχικές στρώσεις στεγάνωσης (από τον φορέα υλοποίησης), προϋποθέτει την παραλαβή της αμέσως προηγούμενης (από τον κύριο του έργου), η οποία βασίζεται εξ' ολοκλήρου στον έλεγχο του εξειδικευμένου και πιστοποιημένου φορέα ποιοτικού ελέγχου.

Ως προς το σκέλος v) της παράβασης, στο από 16-02-2015 απολογητικό της υπόμνημα η εταιρεία αναφέρει μεταξύ άλλων ότι «Ο όρος δ2.299 της ΚΥΑ ΕΠΟ αναφέρεται αποκλειστικά στη φάση λειτουργίας του ΧΥΤΕΑ Κοκκινόλακκα και όχι στην φάση κατασκευής του που έχει ξεκινήσει το 2013 και προβλέπεται να ολοκληρωθεί το πρώτο στάδιο στα τέλη του 2015. Στην κατεύθυνση αυτή συνηγορεί και η ΚΥΑ 24944/1153/06, §5.7.2.8...Επομένως, στην παρούσα φάση που βρισκόμαστε στο στάδιο της κατασκευής του χώρου απόθεσης και όχι της λειτουργίας του, δεν απαιτείται κατά τα ανωτέρω η εγκατάσταση και λειτουργία συστήματος πλύσης τροχών, και κατ' επέκταση δεν υφίσταται παράβαση ούτε των περιβαλλοντικών όρων της ΚΥΑ ΕΠΟ, αλλά ούτε και των διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας».

Τα επιχειρήματα της εταιρείας θα είχαν βάση στην περίπτωση που η εταιρεία ακολουθούσε την χρονική σειρά των έργων και εργασιών που περιγράφει η ΜΠΕ και έχουν εγκριθεί με την ισχύουσα ΚΥΑ ΕΠΟ, σύμφωνα με την οποία η απόθεση των αποβλήτων θα ξεκινούσε μετά την ολοκλήρωση της κατασκευής της Α' φάσης των έργων. Εν προκειμένω όμως, η εταιρεία ξεκίνησε τη διακίνηση και απόθεση του υπολείμματος κατεργασίας Ολυμπιάδας, πριν την ολοκλήρωση των έργων της α' φάσης, και προσωρινά μέχρι την εξεύρεση αγοράς για την πώλησή του, σύμφωνα με την πρόβλεψη του, μεταγενέστερου της ΚΥΑ ΕΠΟ, Προσαρτήματος 4. Επομένως, στην περίπτωση αυτή οφείλει να λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος, όπως η συλλογή και επεξεργασία των στραγγισμάτων (για τα οποία έχει ήδη μεριμνήσει), αλλά και την πλύση των τροχών που επιβάλλει ο όρος δ2.299, ώστε να αποφεύγεται ο διασκορπισμός του στο περιβάλλον, με κίνδυνο ρύπανσης του αέρα του εδάφους και των υδάτων. Εν τέλει, σε μεταγενέστερη αυτοψία της υπηρεσίας που διενεργήθηκε στις 10-09-2015, διαπιστώθηκε η εγκατάσταση συστήματος πλύσης τροχών στην είσοδο του ΧΥΤΕΑ.

Συνεπώς, οι δηλώσεις της εταιρείας και οι εκ των υστέρων ενέργειες, δεν αναιρούν την παράβαση που διαπιστώθηκε από τους επιθεωρητές κατά τον έλεγχο.

Παράβαση 11η: Παραλείψεις στη λειτουργία του παλαιού χώρου απόθεσης αποβλήτων

Οι αποθέσεις επικινδύνων και μη αποβλήτων στον παλαιό χώρο της Λίμνης Σεβαλιέ Ι επεκτάθηκαν εκτός του στεγανοποιημένου τμήματος των λιμνών, σε χώρο επί του εδάφους και σε επαφή με την υπάρχουσα δασική βλάστηση, χωρίς την ύπαρξη διατάξεων και κατασκευών για την παροχέτευση των στραγγιδίων ή άλλων απορροών, κατά παράβαση της εγκεκριμένης ΜΠΕ (κεφ. 3.4.9.3) και των όρων δ.2.285.vii και δ2.293 της Α.Π. οικ.201745/26-07-11 ΚΥΑ ΕΠΟ, επιτείνοντας το πρόβλημα των επιβαρημένων απορροών του χώρου, κατά παράβαση του άρθρου 14 του Νόμου 4042/2012 (ΦΕΚ 24 Α'13-02-12).

Επισημαίνεται ότι από την εν λόγω παράβαση προκαλείται ρύπανση και υποβάθμιση του περιβάλλοντος, κατά την έννοια του άρθρου 2 του Ν. 1650/1986 (ΦΕΚ 160 Α'16-10-1986).

Στο από 16-02-2015 απολογητικό της υπόμνημα η εταιρεία αναφέρει μεταξύ άλλων ότι «Οι απορροές που μνημονεύονται στον όρο δ2.293 δεν αφορούν τις απορροές των υλικών που έχουν αποτεθεί εντός των λιμνών Σεβαλιέ, όπως εκλαμβάνει εσφαλμένα η έκθεση ελέγχου, αλλά τις απορροές των υλικών κατασκευής των φραγμάτων και μόνο, για τις οποίες υφίστανται διατάξεις και κατασκευές για τη παροχέτευση των στραγγιδίων ή άλλων απορροών του χώρου. Ειδικότερα, όπως έχει αναδειχθεί στην εγκεκριμένη ΜΠΕ, κεφ. 3.4.9.3. η κύρια πηγή επιβάρυνσης των λειτουργικών χώρων απόθεσης Λίμνες Σεβαλιέ Νο. 1 και 2, είναι το υλικό κατασκευής των αναχωμάτων τους. Συνεπώς, ο όρος δ2.293 της σχετικής ΚΥΑ ΕΠΟ εφαρμόζεται απαρέγκλιτα».

«Η απόθεση και γενικότερα η λειτουργία των λιμνών Chevalier κατά την διάρκεια της τρέχουσας περιόδου κατασκευής του πρώτου σταδίου ανύψωσης του Κοκκινόλακκα, δεν έρχεται σε αντίθεση ούτε με το κεφάλαιο 3.4.9.3 της εγκεκριμένης ΜΠΕ αλλά ούτε και με τον περιβαλλοντικό όρο δ2.285vii, όπου αναφέρεται κατά λέξη «Η χρήση των παλαιών αλλά σήμερα λειτουργικών χώρων απόθεσης στερεών αποβλήτων Λιμνών Σεβαλιέ θα παύσει με την ολοκλήρωση του πρώτου σταδίου κατασκευής της εγκατάστασης Κοκκινόλακκα...»

Η συνέχισή της λειτουργίας των παλαιών χώρων απόθεσης πράγματι προβλέπεται από την εγκεκριμένη ΜΠΕ και την ισχύουσα ΚΥΑ ΕΠΟ. Ωστόσο, θα πρέπει να τηρούνται και οι λοιπές προβλέψεις της ΜΠΕ και της ΚΥΑ ΕΠΟ, όπως η αποθήκευση των επικινδύνων αποβλήτων εντός της στεγανοποιημένης λίμνης Σεβαλιέ Ι, που αναφέρεται στο κεφ. 3.4.9.3., ούτως ώστε, όπως αναφέρεται, «η κύρια πηγή επιβάρυνσης να είναι το υλικό κατασκευής των αναχωμάτων». Αντιθέτως, με την απόθεση αποβλήτων επί του εδάφους, εκτός των ορίων του στεγανοποιημένου χώρου επιτείνεται το πρόβλημα της επιβάρυνσης του εδάφους και της υποβάθμισης του περιβάλλοντος. Παρά τον ισχυρισμό της εταιρείας, κατά την αυτοψία δεν διαπιστώθηκε από τους επιθεωρητές, ούτε επιδείχθηκε από τον υπεύθυνο της δραστηριότητας η ύπαρξη διατάξεων και κατασκευών για την παροχέτευση των στραγγιδίων και απορροών του χώρου. Ούτε προσκομίστηκαν από την εταιρεία στοιχεία που να τεκμηριώνουν τον ισχυρισμό της (π.χ. φωτογραφίες, περιγραφή των διατάξεων κλπ). Σε κάθε περίπτωση, ο όρος δ.2.293 αφορά στη διαχείριση των επιβαρυνμένων απορροών από την ευρύτερη περιοχή των λιμνών Σεβαλιέ και όχι μόνο των επιβαρυνμένων αναχωμάτων.

Λαμβάνοντας μάλιστα υπόψη ότι στην εν λόγω λίμνη αποτίθενται επικίνδυνα απόβλητα βεβαρυμμένα με βαρέα μέταλλα, για τα οποία τα αποτελέσματα δοκιμών εκπλυσιμότητας έδειξαν ότι απαιτείται διάθεση σε ΧΥΤΕΑ, συμπεραίνεται ότι η απόθεση τους εκτός του στεγανοποιημένου χώρου επί του εδάφους συνιστά ρύπανση και υποβάθμιση του περιβάλλοντος.

Συνεπώς, οι δηλώσεις της εταιρείας, δεν αναιρούν την παράβαση που διαπιστώθηκε από τους επιθεωρητές κατά τον έλεγχο.

Παράβαση 12η: Μη σύννομη διακίνηση των προϊόντων

Η θαλάσσια διακίνηση των προϊόντων της εταιρείας γίνεται με μη σύννομο τρόπο, κατά παράβαση της Α.Π. οικ.201745/26-07-11 ΚΥΑ ΕΠΟ, του Π.Δ. 405/1996 (ΦΕΚ 272Α'/16-12-96) και του Ν. 1650/1986 (ΦΕΚ 160 Α'/16-10-86). Συγκεκριμένα:

- i. Στα έγγραφα φορτώσεων του συμπυκνώματος ψευδαργύρου από το λιμάνι Στρατωνίου δεν περιλαμβάνεται η Δήλωση για Έγκριση Φόρτωσης Επικινδύνων Ειδών προς την αρμόδια Λιμενική Αρχή, ή αντίστοιχη δήλωση, σύμφωνα με το IMDG – IMO – Code. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα για τις εξαγωγές συμπυκνώματος ψευδαργύρου από το 2013, να μην έχουν τηρηθεί οι προβλεπόμενες από τον διεθνή ναυτιλιακό κώδικα IMDG Code και το ανωτέρω Π.Δ., διαδικασίες διακίνησης επικινδύνων εμπορευμάτων, κατά παράβαση του άρθρου 19 του ανωτέρω Π.Δ. και του άρθρου 1 του ανωτέρω Νόμου.
- ii. Από 01-01-2012 τουλάχιστον, και μέχρι τις 19-09-2013, τα προϊόντα: συμπύκνωμα μολύβδου και συμπύκνωμα ψευδαργύρου από το εργοστάσιο Στρατωνίου, τα οποία ταξινομούνται ως επικίνδυνα υλικά, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και τα Δελτία Δεδομένων Ασφαλείας της εταιρείας, διακινήθηκαν από το Λιμένα Θεσσαλονίκης χωρίς να έχει δηλωθεί η επικινδυνότητά τους στο Λιμεναρχείο με την υποβολή του ειδικού εντύπου «Multimodal Dangerous Goods Form». Αυτό είχε ως αποτέλεσμα για τις εξαγωγές των προϊόντων κατά το ανωτέρω διάστημα, να μην έχουν τηρηθεί οι προβλεπόμενες από το διεθνή ναυτιλιακό κώδικα IMDG Code και το ανωτέρω Π.Δ., διαδικασίες διακίνησης επικινδύνων εμπορευμάτων, κατά παράβαση του άρθρου 19 του ανωτέρω Π.Δ. και του άρθρου 1 του ανωτέρω Νόμου.

Επισημαίνεται ότι από την εν λόγω παράβαση προκαλείται κίνδυνος ρύπανσης και υποβάθμισης του περιβάλλοντος.

Σε σχέση με το σκέλος i) της παράβασης, στο από 16-02-2015 απολογητικό της υπόμνημα η εταιρεία αναφέρει μεταξύ άλλων ότι «Τα στοιχεία που συλλέχθηκαν κατά την διενέργεια αυτοψίας επί της οποίας στηρίχθηκε η έκθεση ελέγχου προήλθαν από το αρχείο του εργοταξίου και όχι από τα γραφεία της κεντρικής διοίκησης της εταιρείας μας, στην οποία φυλάσσεται αρχείο των σχετικών δηλώσεων του ναυτιλιακού πράκτορα, σύμφωνα με τους σχετικούς κανονισμούς (συνημμένα)».

Σύμφωνα με το άρθρο 19 του Π.Δ.405/1996, πριν τη φόρτωση κάθε επικινδύνου φορτίου σε πλοίο, θα πρέπει να ενημερώνεται για την επικινδυνότητά του η αρμόδια Λιμενική Αρχή με την υποβολή Δήλωσης για Έγκριση Φόρτωσης Επικινδύνων Ειδών, ή αντίστοιχης δήλωσης, σύμφωνα με το διεθνή ναυτιλιακό κώδικα IMDG – IMO – Code. Στα παραστατικά από το αρχείο των σχετικών δηλώσεων του ναυτιλιακού πράκτορα που υπέβαλε η εταιρεία με το απολογητικό της υπόμνημα δεν περιλαμβάνεται κανένα τέτοιο στοιχείο. Κατά την αυτοψία είχε δηλωθεί ότι στα παραστατικά φόρτωσης (χημικές αναλύσεις, υπεύθυνες δηλώσεις, προτιμολόγια κλπ), προστίθενται και τα Δελτία Δεδομένων Ασφαλείας του υλικού. Επομένως, από τα παραπάνω προκύπτει ότι η εταιρεία δεν ακολούθησε την προβλεπόμενη διαδικασία ενημέρωσης της αρμόδιας Λιμενικής Αρχής για την επικινδυνότητα των φορτίων σφαλερίτη, ούτως ώστε να παρέχονται και να ελέγχονται αρμοδίως όλα τα σχετικά στοιχεία του επικινδύνου φορτίου, όπως η τεχνική ονομασία, η κλάση και κατάταξή τους και τα αναγκαία μέτρα προφύλαξης και διαχείρισης για την ασφάλεια του προσωπικού και του περιβάλλοντος, με συνέπεια τη δημιουργία κινδύνου ρύπανσης και υποβάθμισής του.

Σε σχέση με το σκέλος ii) της παράβασης, στο από 16-02-2015 απολογητικό της υπόμνημα η εταιρεία αναφέρει μεταξύ άλλων ότι «Με την από 15-5-2014 διάταξη της Εισαγγελίας Εφετών Θεσσαλονίκης η ΑΒΜ Α2013/9885 παραγγελία της Εισαγγελίας Πρωτοδικών Θεσσαλονίκης που μνημονεύει η έκθεση ελέγχου και επισυνάπτεται στο παρόν, τέθηκε οριστικά στο αρχείο (συνημμένη). Ειδικότερα, θα πρέπει να επισημανθούν τα εξής:

1. Βάσει του κανονισμού CLP 1272/2008 άρθρο 1 παρ. 2-5. Τα ορυκτά, μεταλλεύματα και συμπτυκνώματα μεταλλευμάτων υπόκεινται στην εφαρμογή του κανονισμού CLP για την ταξινόμηση, επισήμανση και συσκευασία του.

2. Τα ορυκτά, μεταλλεύματα και συμπτυκνώματα μεταλλευμάτων είναι στερεά σύμφωνα με τον κανονισμό CLP 1272/2008 Παράρτημα I. Κοινοποίηση πρέπει να γίνεται 1 μήνα μετά την τοποθέτηση στην αγορά.

3. Από 1/12/2010 οι ουσίες πρέπει να ταξινομούνται σύμφωνα και με το CLP και με το DSD (παλαιότερη νομοθεσία) μέχρι 1/6/2015, ενώ επισήμανση και συσκευασία πραγματοποιείται μόνο σύμφωνα με το CLP.

Με βάση τα παραπάνω η υποχρέωση για ταξινόμηση των προϊόντων μας, σύμφωνα με τον κανονισμό CLP τίθεται σε εφαρμογή από 1/6/2015, επομένως δεν υφίσταται καμία παράβαση αυτού του κανονισμού για προγενέστερους χρόνους καθώς και όλων των λοιπών υποχρεώσεων που απορρέουν από την εφαρμογή του».

Τα επιχειρήματα της εταιρείας δεν προβάλλοντα ορθά, διότι η εν λόγω παραγγελία της Εισαγγελίας Πρωτοδικών Θεσσαλονίκης τέθηκε μεν στο αρχείο μετά το πόρισμα των Επιθεωρητών Περιβάλλοντος και τη μη διαπίστωση ρύπανσης, μόνο για το ποινικό σκέλος της υπόθεσης, και όχι για το διοικητικό, όπως άλλωστε ρητά αναφέρεται στο τέλος της προαναφερόμενης εισήγησης της Εισαγγελέως. Άλλωστε το θέμα της καταγγελίας και το ερώτημα του Εισαγγελέα δεν ήταν η νομιμότητα της διακίνησης των υλικών, αλλά η πιθανολογούμενη ρύπανση του περιβάλλοντος από διαρροές τοξικών υλικών στο λιμένα Θεσσαλονίκης.

Ο Κανονισμός CLP για την ταξινόμηση, επισήμανση και συσκευασία δεν πρέπει να συγχέεται με τη νομοθεσία για τη διακίνηση των επικινδύνων υλικών και ειδικότερα τις διατάξεις του Π.Δ.405/1996 και του διεθνή ναυτιλιακού κώδικα IMDG Code. Η υποχρέωση για δήλωση της επικινδυνότητας των συμπτυκνωμάτων μολύβδου και ψευδαργύρου δεν επηρεάζεται από την αλλαγή του Κανονισμού CLP, αλλά σχετίζεται αποκλειστικά με τις επικίνδυνες ιδιότητες των προϊόντων και την κατάταξή τους βάσει αυτών. Η εταιρεία, τουλάχιστον από το 2011 αναφέρει στα Δελτία Δεδομένων Ασφαλείας των προϊόντων, την επικινδυνότητά τους και την κατάταξή τους ως επικίνδυνα, σύμφωνα με τους διεθνείς κανονισμούς, χωρίς όμως να τηρεί τις προβλεπόμενες από τον διεθνή ναυτιλιακό κώδικα IMDG Code και το Π.Δ.405/96 διαδικασίες διακίνησης επικινδύνων εμπορευμάτων και συγκεκριμένα χωρίς να δηλώνει την επικινδυνότητά τους στο Λιμεναρχείο με την υποβολή του ειδικού εντύπου «Multimodal Dangerous Goods Form». Επίσης, από το Νοέμβριο του 2013, μετά τη διερεύνηση της αναφερόμενης εισαγγελικής παραγγελίας, και όπως αναγράφεται στο (64) σχετικό πόρισμα των Επιθεωρητών Περιβάλλοντος, η εταιρεία άρχισε να δηλώνει τα εμπορεύματα στην αρμόδια λιμενική αρχή ως επικίνδυνα, ακολουθώντας την απαιτούμενη διαδικασία, αναγνωρίζοντας έτσι τη σχετική υποχρέωσή της. Η διαδικασία αυτή αποσκοπεί στο να παρέχονται και να ελέγχονται αρμοδίως όλα τα σχετικά στοιχεία του επικινδύνου φορτίου, όπως η τεχνική ονομασία, η κλάση και κατάταξή τους και τα αναγκαία μέτρα προφύλαξης και διαχείρισης για την ασφάλεια του προσωπικού και του περιβάλλοντος.

Συνεπώς, οι δηλώσεις της εταιρείας και οι εκ των υστέρων ενέργειές προς την κατεύθυνση της συμμόρφωσης, δεν αναιρούν την παράβαση που διαπιστώθηκε από τους επιθεωρητές κατά τον έλεγχο.

Η Προϊσταμένη ΕΒΕ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΦΟΥΝΤΗ
ΠΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ

Κωνσταντίνα Αλ. Μήτσιου

Εσωτερική Διανομή:

1. Αρχείο ΤΕΠ/ ΕΒΕ Φ/Β.2038.12
2. Στυλιανός Μαυρομάτης
- 3.. Σοφία Χριστοφόρου